

**Projekat za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma
u Srbiji**

Projekat finansira Evropska unija a sprovodi Savet Evrope

**Projekat za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma
u Srbiji
(MOLI Srbija)**

Pripremni izveštaj

Naslov projekta	Projekat za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji (MOLI Srbija)
Referentni brojevi	CRIS br. 2010/252-978 i Savet Evrope br. JP/ 2274
Trajanja projekta	36 meseci (15. novembar 2010 – 15. novembar 2013. godine)
Implementacija	Savet Evrope: Generalni direktorat za ljudska prava i pravne poslove
Budžet projekta	2.200.000 evra
Period izveštavanja	15. novembar 2010 – 15. februar 2011. godine
Datum izveštaja	6. maj 2011. godine

<p>Za više informacija obratite se na adresu:</p> <p>Jedinica za sprečavanje korupcije i pranja novca (CMLU) Odsek za borbu protiv privrednog kriminala – DISAC Direktorat za saradnju – DGHL Savet Evrope, F- 67075 Strazbur ilknur.yukse@coe.int</p>	<p>Ovaj izveštaj izradio je projektni tim MOLI Srbije. Stavovi izraženi u njemu ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti tako da odražavaju zvanični stav Evropske Unije ili Saveta Evrope.</p>
--	---

Sadržaj

1 OSNOVNE INFORMACIJE.....	5
1.1 DRŽAVA KORISNICA I INSTITUCIJE KORISNICE	5
1.2 UGOVORNI ORGAN.....	5
1.3 ORGANIZACIJA ZADUŽENA ZA SPROVOĐENJE PROJEKTA	5
2 PROJEKAT.....	5
2.1 KRAJNI CILJ PROJEKTA	5
2.2 SVRHA PROJEKTA	6
2.3 BUDŽET I FINANSIRANJE.....	6
2.4 OČEKIVANI REZULTATI (OR).....	6
3 SITUACIJA U DRŽAVI.....	6
3.1 SITUACIJA U SEKTORU	6
3.2 DRŽAVNA/SEKTORSKA POLITIČKA STRATEGIJA.....	9
3.3 KONTINUITET/KOMPLEMENTARNOST SA DRUGIM PROJEKTIMA SAVETA EVROPE	10
3.4 TRENUTNE POTREBE	11
4 SAŽETAK PROJEKTNIH REZULTATA/CILJEVA.....	12
4.1 AKTIVNOSTI.....	12
4.2 INPUTI PROJEKTA.....	20
5 PRIPREMNE AKTIVNOSTI.....	21
5.1 SAŽETAK AKTIVNOSTI	21
5.1 USPOSTAVLJANJE PROJEKTOG TIMA I REGRUTOVANJE	21
5.2 KANCELARIJA/PROSTORIJE PROJEKTA	22
5.3 POČETNE AKTIVNOSTI (17-21. JANUAR 2011. GODINE).....	22
5.4 RADIONICA NA TEMU IZRADA PLANA AKTIVNOSTI (19. JANUAR 2011. GODINE).....	24
6 VIDLJIVOST U JAVNOSTI/MEDIJSKA POKRIVENOST	25
6.1 INTERNET SAJT MOLI SRBIJE.....	25
6.2 VIDLJIVOST EU U JAVNOSTI.....	25
6.3 PORICANJE ODGOVORNOSTI.....	25
6.4 PUBLIKACIJE.....	25
7 MATERIJALNI PROIZVODI: POBOLJŠANJE SEKTORA INFORMACIONIH TEHNOLOGIJA (IT) 25	
8 NAREDNI KORACI I ZAKLJUČCI.....	26
8.1 NAREDNI KORACI	26
8.2 DUGOROČNI UTICAJ PROJEKTA	27
8.3 NADZORNI ODBOR I NACIONALNI KOORDINATOR PROJEKTA.....	27
8.4 POTENCIJALNI RIZICI.....	28
8.5 ZAKLJUČCI.....	28
9 SPISAK ANEKSA	28
9.1 ANEKS I: PROGRAM POČETNIH (START-UP) AKTIVNOSTI.....	28
9.2 ANEKS II: SAŽETAK ZAPISNIKA POČETNIH (START-UP) AKTIVNOSTI	30
9.3 ANEKS III: SPISAK INSTITUCIJA/UČESNIKA UKLJUČENIH U PROJEKAT	32
9.4 ANEKS IV: POTREBE USPN ZA INFORMACIONIM TEHNOLOGIJAMA – PROCENA SITUACIJE	37
9.5 ANEKS VI: NACRT PLANA AKTIVNOSTI: VERZIJA OD 8. MARTA 2011.	49

Opšti spisak skraćenica [verzija na srpskom jeziku]

UINS	Uprava za igre na sreću
USPN	Uprava za sprečavanje pranja novca
BI	<i>Business Intelligence</i> (alat za poslovno sakupljanje podataka)
SPN i FT	sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma
CARDS	<i>Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation</i> (Pomoć zajednicama za rekonstrukciju, razvoj i stabilizaciju)
CARPO CARDS	Regionalni projekat za policiju CARDS-a
CETS 198	Konvencija Saveta Evrope o pranju, traženju, zapleni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma (Varšavska konvencija)
SE	Savet Evrope
SM	Savet ministara
CMLU	Jedinica za sprečavanje pranja novca Saveta Evrope
CMS	<i>Case and Document Management System</i> (sistem za upravljanje dokumentima i predmetima)
EK	Evropska komisija
DEU	Delegacija Evropske Unije
EU	Evropska Unija
FATF	<i>Financial Action Task Force</i> (Radna grupa za finansijske aktivnosti)
DI	Devizni inspektorat
FOS	Finansijsko-obaveštajna služba
GRECO	Grupa država Saveta Evrope za borbu protiv korupcije (<i>Council of Europe's Group of States against Corruption</i>)
PA	Pravosudna akademija
LTA	<i>Long Term Adviser</i> (dugoročni savetnik)
LPO	<i>Local Project Officer</i> (lokalni projektni koordinator)
LPA	<i>Local Project Assistant</i> (lokalni projektni asistent)
MP	Ministarstvo pravde
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MF	Ministarstvo finansija
MoR	Memorandum o razumevanju
MOLI Srbija	Projekat za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji
Manival	Komisija eksperata Saveta Evrope za ocenu mera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma (<i>Council of Europe's Committee of Experts on the Evaluation of Anti-money laundering Measures and the Financing of Terrorism</i>).
NBS	Narodna banka Srbije
OK	Organizovani kriminal
OKG	Organizovana kriminalna grupa
PA	Policijska akademija
PACO Srbija	Projekat za borbu protiv privrednog kriminala u Republici Srbiji
PEO	Politički eksponirane osobe
SKG	Stalna koordinaciona grupa
STA	<i>Short Term Adviser</i> (kratkoročni savetnik)
PA	Poreska uprava
LT	lider tima
TMIS	Technical Management Information System
APO	Analiza potreba za obukom
XML	Extensible Markup Language

1 OSNOVNE INFORMACIJE

Projekat za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji (u daljem tekstu: „MOLI Srbija“ započeo je 15. novembra 2010. godine. Ovaj Pripremni izveštaj o pripremnim aktivnostima daje prikaz aktivnosti i statusa projekta tokom ove faze priprema za početak primenjivanja projektnih aktivnosti. Pripremna faza završila se 15. februara 2011. godine.

1.1 Država korisnica i institucije korisnice

Država korisnica: Srbija

Glavna institucija korisnica: Uprava za sprečavanje pranja novca (USPN) Ministarstva finansija (MF).

Korisnici projekta: Devizni inspektorat, Ministarstvo finansija
Poreska uprava i Uprava carina, Ministarstvo finansija
Uprava za igre na sreću, Ministarstvo finansija
Republičko javno tužilaštvo
Sudije, Visoki savet pravosuđa;
Polijske jedinice, Ministarstvo unutrašnjih poslova;
Pravosudna i Policijska akademija;
Narodna banka Srbije;
Komisija za hartije od vrednosti;
Udruženje banaka Srbije;
Udruženje računovođa i revizora Srbije;
Udruženja novinara i NVO.

1.2 Ugovorni organ

Ugovorni organ je Evropska Unija koju zastupa Delegacija Evropske Unije u Republici Srbiji.

1.3 Organizacija zadužena za sprovođenje Projekta

Savet Evrope je saosnivač projekta i organizacija odgovorna za sprovođenje projekta i korišćenje projektnih sredstava u skladu sa sporazumom u okviru Evropske zajednice sa Evropskom delegacijom u Republici Srbiji. Kao deo Generalnog sekretarijata Saveta Evrope u Strazburu, Generalnog direktorata za ljudska prava i pravne poslove, Direktorata za saradnju, i konkretnije, njegovog Odeljenja za privredni kriminal, Jedinica za sprečavanje korupcije i pranja novca jeste telo koje će biti odgovorno za sveukupno upravljanje i nadzor nad projektom. Projektni tim koji se nalazi u Beogradu, uz podršku Jedinice za sprečavanje korupcije i pranja novca koja se nalazi u Sedištu Saveta Evrope, biće odgovoran za dnevno vođenje i implementaciju projekta.

2 PROJEKAT

2.1 Krajnji cilj projekta

Krajnji cilj projekta MOLI Srbija jeste da doprinese demokratiji i vladavini prava kroz sprečavanje i kontrolu pranja novca i finansiranja terorizma, kao i drugih oblika privrednog i finansijskog kriminala u Srbiji, u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima.

2.2 Svrha projekta

Unapređenje sposobnosti finansijskog sistema za sprečavanje pranja novca i borbu protiv terorizma u Srbiji u pogledu zakonodavstva, stručne osposobljenosti i operativnih kapaciteta.

2.3 Budžet i finansiranje

EUR 2.200.000 (ko-finansiranje od strane Evropske Unije i Saveta Evrope)
EUR 65,000 (učešće u naturi Vlade Republike Srbije)

2.4 Očekivani rezultati (OR)

U nastavku su dati očekivani rezultati ovog projekta. Dostizanje ovih rezultata dovešće do ostvarivanja same svrhe projekta i doprineće ostvarivanju ukupnog cilja projekta:

OR 1: Izrada zakonodavnih predloga koji će biti dostupni zakonodavstvu Republike Srbije kako bi ono bilo usaglašeno sa važećim evropskim i međunarodnim standardima

OR 2. Povećanje podrške javnosti naporima da se spreči i kontroliše privredni kriminal

OR 3. Povećanje kapaciteta USPN da sprovodi svoje nadležnosti u skladu sa propisima o sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma (u daljem tekstu: propisi o SPN i FT [engl. *AML/CFT legislation*]), kao i u skladu sa preporukama *Manivala* [Komiteta stručnjaka za procenu mera za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma Saveta Evrope]

OR 4. Povećanje kapaciteta tela za sprovođenje zakona, relevantne službe Ministarstva finansija, i pravosuđa, za otkrivanje, istragu, gonjenje i sudsko odlučivanje u predmetima koji se tiču pranja novca, finansiranja terorizma i privrednog kriminala (uključujući i utvrđivanje kretanja nelegalnog novca na Internetu)

OR 5. Veći kapaciteti regulatornih tela, nadzornih organa i nadležnih institucija za ispunjavanje svojih obaveza u skladu sa propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, za primenu preporuka *Manivala* i preduzimanje mera zasnovanih na analizi rizika

OR 6. Jačanje mehanizama i procedura za međuagencijsku saradnju i razmenu informacija između relevantnih tela u sistemu za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, što uključuje i saradnju i razmenu informacija između javnog i privatnog sektora

OR 7. Unapređenje tehničke infrastrukture za sakupljanje, analizu, i razmenu informacija potrebnih za sprečavanje i kontrolu pranja novca, finansiranja terorizma i predikatnih privrednih krivičnih dela

3 SITUACIJA U DRŽAVI

3.1 Situacija u sektoru

Privredni i organizovani kriminal nastavlja ozbiljno da pretil nacionalnoj privredi Srbije i razvoju demokratije i vladavine prava. Organizovane kriminalne grupe (OKG) aktivne su u nizu kriminalnih aktivnosti koje Srbiju godišnje koštaju znatnih prihoda. Prema Upravi za sprečavanje pranja novca (USPN), organizovane kriminalne grupe aktivne su kod prevara sa hartijama od vrednosti, lažnog korišćenja nepostojećih firmi, i kod transakcija sa of-šor kompanijama. Samo pranje novca košta srpsku privredu između 3 i 5% BDP-a svake godine, pri čemu je većina slučajeva pranja novca povezana sa ulaganjem u nekretnine – a od nedavno pranje novca se pojavljuje i na tržištu transfera fudbalera i prava nad njima, privatizaciji i funkcionisanju velikih maloprodajnih lanaca.

Organizovane kriminalne aktivnosti nisu ograničene samo na teritoriju Srbije, već uključuju i saradnju sa OKG iz susednih država iz regiona, kao i van njega. Priroda i trendovi u organizovanom kriminalu u Srbiji odgovaraju trendovima i kretanjima kod organizovanog kriminala u regionu, kao što je i naznačeno u određenim procenama pretnji za region Jugoistočne Evrope. „Međutim, procene o broju organizovanih kriminalnih grupa i slučajeva u Jugoistočnoj Evropi i dalje je teško načiniti, delimično zbog nedostatka ili nedoslednog prikupljanje podataka, statistike i sistema izveštavanja. Uopšteno govoreći, čini se da su najuticajnije organizovane kriminalne grupe sastavljene etnički, sa veoma jakim vezama u regionu i, u nekim slučajevima, u državama EU. Ipak, isključiva etnička pripadnost postaje manje bitna, tako da su srpske organizovane kriminalne grupe stvorile bliske odnose sa različitim, inim organizovanim kriminalnim grupama. Za mnoge organizovane kriminalne grupe postoje indicije da se mogu okarakterisati kao ‘fluidne’, ‘elipsoidne’, ‘čelijski strukturisane’ i ‘da liče na mrežu samostalnih jedinica’.”¹

Prema nedavnom izveštaju Manivala², „Što se tiče situacije kod pranja novca, srpske vlasti naglašavaju da su najznačajniji oblici organizovanog kriminala trgovina ljudima, krijumčarenje narkotika i oružja, krađa vozila kao organizovana kriminalna aktivnost, kao i da se ostvarena protivpravna dobit kasnije najčešće ulaže u kupovinu (privatizovanih) privrednih subjekata, nekretnina, luksuznih automobile, a takođe se koristi za pozajmljivanje novca uz visoke kamatne stope. Privredni kriminal karakterišu teška i složena krivična dela, posebno u oblastima bankarskog poslovanja, spoljne trgovine, kao i u procesu privatizacije. Najrasprostranjeniji oblici privrednog kriminala jesu razni oblici zloupotrebe službenog položaja u svim oblastima privrednih aktivnosti. Do sada nisu izrađene studije o metodama, tehnikama i trendovima koji se tiču pranja novca ili finansiranja terorizma, međutim, vlasti ukazuju da većina opranog novca iz slučajeva pranja novca potiče iz utaje poreza.

Profit koji proističe iz poslovnih aktivnosti obično se prenosi iz preduzeća preko fiktivnih domaćih, stranih ili of-šor kompanija pomoću fiktivnih faktura pri čemu do izvršavanja usluga ili prenosa roba nikada nije došlo. Zatim se novac vraća u Srbiju u gotovini, gde se vrši njegova legalizacija. Prevarne radnje, nezakonite privatizacije i razna dela korupcije takođe mogu biti u vezi sa slučajevima pranja novca.

Što se tiče finansiranja terorizma, prema statističkim podacima, do sada nije bilo krivičnih prijavi u vezi sa finansiranjem terorizma i izgledi su da do sada nije bilo potvrđenih slučajeva finansiranja terorizma u Srbiji.”

S obzirom da informacione i komunikacione tehnologije igraju sve značajniju ulogu u Srbiji kao i bilo gde drugde, društva su osetljiva na kompjuterski kriminal. Kompjuterski kriminal se sve više usredsređuje na stvaranje ekonomske dobiti uz pomoć različitih vrsta prevare i privrednog kriminala (kao što su fišing i drugi oblici krađe identiteta, prevare sa kreditnim karticama, aukcijske prevare, prevare koje uključuju internet marketing i maloprodaju, prevare kod onlajn kockanja, prevare kod lutrijskih igara, prevare sa intelektualnom svojinom i srodna dela, manipulacije s berzom, prevare sa plaćanjem unapred, iznuda, špijunaža, insajderska trgovina i mnogi drugi) kroz nezakonit pristup, presretanje podataka, pravljenje smetnji kod prijema i slanja podataka uz pomoć zlonamernih (*malware*) programa, što uključuje i “botnet” mreže i spam. Svi ovi zločini su visoko transnacionalne prirode.

Pored toga, Internet i informacione i komunikacione tehnologije olakšavaju pranje novca i finansiranje terorizma. Jedan širok spektar zainteresovanih strana uključen je u mere protiv takvih oblika kriminala, ne

¹ CARPO Regional Project, *Update of the 2006 Situation Report on Organised and Economic Crime in South-eastern Europe*. [„Ažurirani izveštaj o stanju organizovanog i privrednog kriminala u Jugoistočnoj Evropi za 2006. godinu“, Projekat CARPO]

² *Third Round Detailed Assessment Report on Serbia [Detaljni izveštaj o proceni treće faze]* u tekstu usvojenom od strane Komiteta Manival na 31. plenarnoj sednici (Strazbur, 7-11. decembar 2009. godine) - MONEYVAL (2009) 29: www.coe.int/moneyval

samo iz javnog sektora, već naročito iz privatnog sektora. Međutim, takvi napori su i dalje fragmentisani. Inicijative protiv prevara na Internetu nisu nužno povezane sa aktivnostima koje sprovode finansijsko-obaveštajne službe ili organi za sprovođenje zakona odgovorni za finansijske istrage. Stoga je neophodno da se obezbedi međuagencijska saradnja, kao i javno-privatna saradnja u istragama koje se tiču kriminalnih tokova novca na Internetu, kao i da se ojačaju kapaciteti za praćenje kretanja novca na Internetu.

Završnim izveštajem projekta PAKO-Srbija uočen je niz specifičnih pitanja koja je potrebno rešavati u procesu kontrole pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji. U ta pitanja spadaju „praktična primena novog propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma (kada bude usvojen), sprovođenje Nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma, pružanje dodatne obuke i dalja IT poboljšanja“. Od svoje konceptualizacije, ovaj projekat je imao za cilj da bude strukturisan tako da se nadograđuje na ono što je postignuto kroz projekat PAKO-Srbija i na njegove konačne preporuke za dalji rad. Kao ishod ovog procesa, četiri od sedam očekivanih rezultata tekućeg projekta MOLI Srbija ili sadrže, ili su osmišljeni u skladu sa navedenim preporukama.

Ti očekivani rezultati su:

- jačanje primene propisa o sprečavanju pranja novca i brobi protiv finansiranja terorizma i izrada podzakonskih akata i smernica;
- izrada priručnika na temu jačanja saradnje između svih institucija uključenih u sprečavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma;
- dodatne obuke na temu sprečavanja pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma; i
- revizija upotrebe IT sistema i poboljšanje tehničke infrastrukture. Ovi konkretni ciljevi kojima će se projekat baviti podudarni su sa merama navedenim u Akcionom planu o primeni Nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma ³ i ukupnom procesu njenog sprovođenja.

Detaljniji opis situacije u državi u pogledu pojedinih vrsta privrednog kriminala (predikatnih krivičnih dela) uvršten je u „Ažurirani izveštaj o stanju organizovanog i privrednog kriminala u Jugoistočnoj Evropi za 2006 godinu“ [engl: „*Update of the 2006 Situation Report on Organised and Economic Crime in South-eastern Europe*“], Regionalnog projekta CARPO, str. 62-63] ⁴.

Što se tiče saobraznosti zakonodavstva Srbije sa međunarodnim standardima, u Izveštaju o napretku⁵ u vezi s prvom fazom Trećeg kruga izveštavanja o napretku, od strane srpskih vlasti, o preporukama koje se odnose na uzajamnu procenu Manivala za 2009. godinu zaključuje se da je: Srbija dostigla dobar nivo saobraznosti sa većinom osnovnih preporuka Manivala. Godinu dana nakon usvajanja izveštaja o uzajamnoj evaluaciji, Srbija je pokazala da je započela aktivnosti u nekoliko oblasti kako bi ispravila uočene nedostatke u pogledu osnovnih preporuka, uključujući i one oblasti u kojima je Srbija ocenjena da je u velikoj meri saobrazna. U skladu sa pravilom 41. Poslovnika o radu Manivala, izveštaj o napretku će biti predmet ažuriranja svake dve godine nakon inicijalne evaluacione posete (odnosno, sledeća je decembra 2012). U periodu između trenutka kada je ovaj projekat dogovoren, i njegovog početka, napredak je takođe uočen i u Izveštaju o napretku Evropske komisije za 2010. godinu, koji navodi:

„Izvestan napredak postignut je u oblasti **sprečavanja pranja novca**. (...) Međutim, praktični rezultati u borbi protiv pranja novca su i dalje slabi. Opšte uzev, Srbija je počela da se bavi svojim prioritetima u

³ <http://www.apml.org.rs>

⁴ <http://www.coe.int/economiccrime>

⁵ www.coe.int/moneyval: *Progress report and written analysis by the Moneyval Secretariat of Core Recommendations* [Izveštaj o napretku i pisana analiza od strane Sekretarijata Manivala za osnovne preporuke], 8. decembar 2010. godine

borbi protiv pranja novca, koje ipak i dalje ostaje razlog za zabrinutost. Međuagencijska saradnja, što uključuje i saradnju između poreske uprave, uprave carina i Uprave za sprečavanje pranja novca, zahteva dalja poboljšanja. (...) Pored toga, Srbija je ostvarila određeni napredak u **borbi protiv terorizma**. Zakon kojim se uređuju vojne obaveštajne i vojne bezbednosne službe, usvojen u oktobru 2009, predviđa bolju saradnju između agencija u borbi protiv terorizma. Počela je primena izmenjenog i dopunjenog Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. Kapaciteti organa za sprovođenje zakona u ovoj oblasti su generalno dobri. Međutim, nakon ratifikacije relevantnih konvencija Saveta Evrope, nije bilo političkih odluka usmerenih na prevenciju, niti su izvršene zakonodavne ili institucionalne promene kako bi se ukupni sistem dalje uskladio sa odredbama ovih konvencija. Konkretan spisak lica osumnjičenih za terorizam još uvek nije izrađen. Opšte uzevši, Srbija je umereno napredovala u borbi protiv terorizma.

Osim toga, u junu 2010, Srbija dobila status „posmatračke jurisdikcije“ (status posmatrača) u Evroazijskoj grupi (EAG), organizacije čiji ciljevi su:

- olakšavanje primene međunarodnih standarda;
- spvođenje procena efikasnosti postojećih mehanizama za SPN i FT;
- spvođenje zajedničkih programa iz oblasti nadležnosti FOS;
- koordinacija saradnje kojom se pruža tehnička pomoć; i
- Analiza trendova (tipologija) u sferi SPN i FT i razmena iskustava u borbi protiv ovih krivičnih dela

Sastanci sa partnerskim institucijama koji su se odvijali tokom početnih aktivnosti, potvrdili su još jednom da je vrlo verovatno da će jedan broj preporuka i obaveza koje proizilaze iz navedenog skupa međunarodnih standarda, kao i sistem nadzora, morati da budu razmotreni tokom implementacije relevantnih projektnih aktivnosti.

3.2 Državna/sektorska politička strategija

Borba protiv pranja novca i finansiranja terorizma i dalje je predmet razmatranja Vlade Srbije, kao važna dimenzija u borbi protiv organizovanog kriminala koji je od samog početka apsolutni prioritet demokratskih reformi u Srbiji.

Nacionalna strategija za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma⁶, već neko vreme pruža političke smernice za dalji razvoj sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma (SPN i FT) u Srbiji. Trenutni Akcioni plan za sprovođenje Nacionalne strategije obuhvata period od 2009. do 2013. godine. Akcioni plan precizira detaljne zadatke nadležnih ministarstava i regulatornih tela i onih koji postavljaju obaveze. Stalne koordinacione grupe (SKG) za nadzor nad sprovođenjem Nacionalne strategije protiv pranja novca i finansiranja terorizma osnovana je aprila 2009. godine. Sastoji se od 22 članova koji predstavljaju ceo spektar aktera u nacionalnom sistemu za SPN i FT, a njom predsedava državni sekretar u Ministarstvu finansija. Očekuje se da će u toku procesa imenovanja članova Nadzornog odbora Projekta MOLI Srbija, SKG biti ono telo koje će davati predloge za imenovanja.

⁶ Usvojen u septembru 2008. godine, izvor: www.apml.org.rs

Uprava za sprečavanje pranja novca (USPN), u projektu predstavlja finansijsko-obaveštajnu službu (FOS) i glavnog korisnika i partnera, već je obavila niz obuka za svoje osoblje, kao i aktivnosti na podizanju svesti kod obveznika izveštavanja, odnosno prijavljivanja slučajeva pranja novca. Napori da se poboljša nacionalna i međunarodna saradnja u istrazi i krivičnom gonjenju ovakvih krivičnih dela se takođe nastavljaju. Međutim, saradnja između nadležnih organa još uvek pokazuje nedostatke, što je uglavnom zbog toga što Uprava za sprečavanje pranja novca još uvek nema kapacitete da sistematski identifikuje sumnjive slučajeve. Ovo je delom zbog ograničenih ljudskih resursa, i potreba za visoko specijalizovanom obukom za svoje službenike. U pogledu povećanja sopstvenih kapaciteta, Uprava je već pokrenula Strategiju za pružanje specijalizovane obuke za svoje osoblje kao deo strategije rada USPN. Potreba je da se ova Strategija dalje razvije i uključi i druge relevantne i institucije na istom zadatku kako bi se radilo na pitanjima saradnje na nacionalnom nivou u istrazi i prijavljivanju slučajeva pranja novca.

Dalje izmene i dopune ovog zakona načinjene u 2010. godini imale su za cilj uključivanje preporuka Manivala iz decembra 2009. godini.

Prijavljivanje je i dalje na niskom nivou, posebno izvan bankarskog sektora, pri čemu su sektor trgovine nekretninama i menjačnice razlog za najveću zabrinutost. Potrebno je da postoji efikasan sistem za praćenje i analizu gotovinskih transakcija, kao i da bude u potpunosti operativan. Pravosuđu i organima za sprovođenje zakona nedostaje stručnost u radu na slučajevima pranja novca i finansijskih istraga. Pravosnažne presude u slučajevima pranja novca su i dalje retke.

S obzirom na to da su predviđene aktivnosti projekta MOLI Srbija neposredno povezane sa prioritetima navedenim u Akcionom planu za sprovođenje Nacionalne strategije, za određene aktivnosti iz Plana rada projekta MOLI Srbija projekta se očekuje da olakšaju, doprinesu i utiču na sprovođenje Akcionog plana Nacionalne strategije za SPN i FT. U tom smislu, Akcioni plan će se koristiti kao dokument iz kojeg će se crpeti smernice za izradu detaljnih planova rada.

Kao što je navedeno u nedavnom Izveštaju Evropske komisije o napretku za 2010. godinu, ostvaren je napredak u borbi protiv organizovanog kriminala. Akcioni plan za borbu protiv organizovanog kriminala usvojen je u septembru 2009, a njegovo sprovođenje se nastavlja. Prošireni su istražni kapaciteti i uvećano korišćenje specijalnih istražnih tehnika. Nastavlja se specijalizovana obuka relevantnih policijskih službi. Rad jedinice za finansijske istrage u okviru službe za borbu protiv organizovanog kriminala nastavljena je pod rukovodstvom specijalnog tužioca za organizovani kriminal. Oduzimanje imovine počelo je da se odvija na sistematičniji način i u jednom broju slučajeva izvršene su zaplene.

Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma⁷ danas je od posebnog značaja za ovaj projekat jer obezbeđuje trenutni institucionalni okvir i biće osnova za dalja zakonodavna poboljšanja, kao što će i Nacionalna strategija za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma biti povezana sa očekivanim rezultatima ovog projekta. Projekat će nastaviti da se bavi preporukama iz Strategija i njihovom sprovođenju kroz navedene očekivane rezultate projekta MOLI Srbija.

3.3 Kontinuitet/komplementarnost sa drugim projektima Saveta Evrope

Nekoliko projekata i inicijativa – bilateralne i regionalne prirode – protiv organizovanog i privrednog kriminala realizovani su u Srbiji u poslednjih nekoliko godina. Najrelevantniji od njih za realizaciju ovog predloženog projekta uključuju sledeće:

⁷ Stupio na snagu 27. marta 2009, čime je prestala primena Zakona o sprečavanju pranja novca iz 2005. godine.

Projekat za borbu protiv privrednog kriminala – PAKO Srbija (1.12.2005. – 30.05.2008) koji finansira Evropska agencija za rekonstrukciju (EAR) implementiran je od strane Saveta Evrope i domaća partnerska institucija bila je Ministarstvo pravde. Cilj ovog projekta bio je da se izgrade kapaciteti za sprečavanje i borbu protiv privrednog kriminala, pranja novca i kompjuterskog kriminala u Republici Srbiji, u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima i najboljim praksama. U okviru ovog projekta, izrađen je Nacrt zakona o povraćaju imovinske koristi i upravljanju njom, pored brojnih aktivnosti obuke koja se odnosi na finansijske istrage i oduzimanje imovinske koristi. FOS, osoblje organa za sprovođenje zakona, tužioci i sudije bili su obučeni za pitanja u vezi sa pranjem novca i finansiranja terorizma. Ovaj projekat je pružio značajnu podršku uspostavljanju zakonskih preduslova za novi sistem oduzimanja imovine stečene iz krivičnog dela, kao i unapređenje veština i sposobnosti pravosuđa i organa za sprovođenje zakona u ovom pogledu. Ovaj projekat će svoj rad nadograđivati na rezultate postignutim u okviru projekta PAKO Srbija i koristiti pouke stečene kroz njega.

Regionalni policijski projekat CARDS-a – CARPO (1.03.2004 – 30.06.2007) je kao jedan od svojih rezultata imao jačanje kapaciteta za finansijske istrage usmerene na oduzimanje prihoda od kriminala i razmene iskustava između finansijsko-obaveštajne službi u regionu. U okviru ovog projekta organizovano je više od 20 aktivnosti u zemlji i regionu, a u svakoj od oblasti projekta usvojena je strategija o finansijskim istragama koja je postala deo Brionske strategije koju su potpisali ministri unutrašnjih poslova pojedinačnih zemalja i oblasti projekta. Ovaj projekat će nastojati da dodatno poboljša sprovođenje ove strategije u Srbiji i da iskoristi lekcije naučene kroz njegovo sprovođenje do sada.

Projekat Cybercrime@IPA (1.11.2010 - 1.11.2012). Projekat za borbu protiv kompjuterskog kriminala iz IPA fondova zajednički je regionalni projekat Evropske unije i Saveta Evrope o saradnji protiv kompjuterskog kriminala u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) – (Cybercrime@IPA). Države i teritorije koje učestvuju u projektu su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Crna Gora, Srbija, „Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija“, Turska i Kosovo*. Projekat sprovodi Savet Evrope. Kroz ovaj regionalni projekat, Evropska unija i Savet Evrope pružace podršku vlastima da poboljšaju svoje sposobnosti za sprečavanje i kontrolu kompjuterskog kriminala na osnovu postojećih alata i instrumenata, što se naročito odnosi na Budimpeštansku konvenciju o kompjuterskom kriminalu (CETS 185) i njen Protokol o ksenofobiji i rasizmu (CETS 189). Specifični cilj ovog projekta je jačanje kapaciteta organa krivičnog gonjenja država Zapadnog Balkana i Turske da efikasno sarađuju protiv kompjuterskog kriminala.

Projekat oduzimanje imovinske koristi stečene krivičnim delima – Criminal Asset Recovery – CAR Serbia (1.04.2010 - 30.04.2013). Svrha ovog projekta je da poboljša institucionalni kapacitet i efikasno funkcionisanje Direkcije za upravljanje oduzetom imovinom pri Ministarstvu pravde, Jedinice finansijske istrage u Ministarstvu unutrašnjih poslova, kao i drugih ključnih institucija uključenih u traženju, zapleni, upravljanju i konfiskaciji prihoda od kriminala u Republici Srbiji. Projekat je finansiran od strane Evropske Unije u okviru programa IPA 2009, a sprovodi ga Savet Evrope kroz projektni tim u Beogradu pod nadzorom i uz podršku Odseka za privredni kriminal i informaciono društvo u Strazburu. Očekuje se da će do kraja ovog projekta sistem oduzimanja imovine u Srbija će biti potpuno operativan, što će se odraziti na značajno povećanje količine imovine stečene krivičnim delom.

3.4 Trenutne potrebe

Tokom početnih [start-up] aktivnosti projekta i sastancima sa glavnim partnerima i korisnicima, opšte uzev, još jednom je potvrđeno da su tekuće potrebe u vezi sa sprečavanjem pranja novca i borbom protiv finansiranja terorizma sledeće:

- Potreba 1: Usklađivanje zakonodavstva;
- Potreba 2: Podizanje svesti o značaju sprečavanja i kontrole privrednog kriminala;
- Potreba 3: Podizanje kapaciteta USPN;

- Potreba 4: Podizanje kapaciteta organa za sprovođenje zakona u istrazi/gonjenju/sudskom odlučivanju u slučajevima krivičnih dela pranja novca i finansiranja terorizma;
- Potreba 5: Podizanje kapaciteta regulatornih tela, nadzornih organa i obveznika za ispunjavanje sopstvenih pravnih obaveza u skladu sa regulatornim okvirom za SPN i FT;
- Potreba 6: Ojačanje međuagencijske saradnje/razmene informacija;
- Potreba 7: Poboljšanje tehničke infrastrukture.

4 SAŽETAK PROJEKTNIH REZULTATA/CILJEVA

4.1 Aktivnosti

Ukupni cilj	Doprinos demokratiji i vladavini prava kroz sprečavanje i kontrolu pranja novca i finansiranja terorizma, kao i drugih oblika privrednog i finansijskog kriminala u Srbiji, u skladu sa evropskim i međunarodnim standardima.	
Svrha projekta	Unapređenje sposobnosti finansijskog sistema za sprečavanje pranja novca i borbu protiv terorizma u Srbiji u pogledu zakonodavstva, stručne osposobljenosti i operativnih kapaciteta.	
Rezultat 1.	Postojanje zakonodavnih predloga kako bi zakonodavstvo Republike Srbije bilo usaglašeno sa važećim evropskim i međunarodnim standardima	
Aktivnosti		
1.1.	Analiza srpskog zakonodavstva i praksi i obezbeđivanje podrške u pripremi nacrtaneophodnih zakonskih akata	<p>Konsultantske usluge i pravna mišljenja pružaće se USPN i drugim relevantnim institucijama (Ministarstvu unutrašnjih poslova, Minsitarstvu pravde, Ministarstvu finansija, Javnom tužilaštvu, i sudijama) kako bi oni mogli da nadgledaju celovitost i koherentnost ukupnog zakonodavstva i njegovu usaglašenost sa međunarodnim standardima i ciljevima političke strategije. Uspostaviće se radna grupa domaćih i međunarodnih eksperata koja će pomagati i nadzirati dostizanje ovog rezultata.</p> <p>Organizovaće se radionice i okrugli stolovi kako bi se proširila rasprava o ključnim pitanjima ove teme.</p> <p>Troškovi: naknade dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA/STA), dnevnice, međunarodna putovanja, usmeno i pisano prevođenje, troškovi konferencije.</p> <p>Inputi: dnevno savetovanje od strane LTA, konsultantske usluge od strane STA, pravna mišljenja, sastanci.</p> <p>Rezultati: Zapisnici sa sastanaka Radne grupe</p> <p>- Izveštaj o proceni stanja i matrica saglasnosti srpskog zakonodavstva u poređenju sa relevantnim</p>

međunarodnim standardima

- Biće dostupna pravna mišljenja uključujući konkretne preporuke o unapređenju postojećih zakonskih i podzakonskih akata kao i o eventualnoj izradi novih zakonskih i podzakonskih nacрта

- 1.2 Organizovanje niza sesija obuke o praktičnoj primeni novih evropskih standarda u sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma, zatim Konvencije Saveta Evrope o pranju, traženju, zapleni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma (Varšavske konvencije), i primeni novih standarda i postupaka za grupu ključnih kadrova
- Konsultantske usluge i obuka pružiće se USPN i drugim relevantnim institucijama kako bi se, prema potrebi, olakšala izrada pravnih akata. Takođe će se omogućiti bliska saradnja između domaćih pisaca zakonodavnih predloga i međunarodnih stručnjaka za ovu oblast.
- Troškovi: naknade za dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA/STA), dnevnice, međunarodna putovanja, troškovi konferencije.
- Inputi: dnevno savetovanje od strane LTA, konsultantske usluge od strane STA, pravna mišljenja, sastanci.
- Rezultati: obučeno 120 osoba
- Seminarski izveštaji

Rezultat Povećana podrška javnosti naporima da se spreči i kontroliše privredni kriminal
2.

Aktivnosti

- 2.1 Obezbeđenje i povećanje vidljivosti u javnosti transparentnosti sistema za SPN i FT a posebno vidljivosti i transparentnosti rada USPN kroz distribuciju informativnih materijala i obuku kadrova u relevantnim javnim telima na temu odnosa sa medijima, kao i kroz pružanje informacija javnosti.
- Vidljivost u javnosti će se postizati uz pomoć kvalitetne medijske pokrivenosti najvažnijih skupova u okviru projekta. Konsultantske usluge će pružiti i pripremiti koncizne i sveobuhvatne informativne materijale za povećanje vidljivosti u javnosti koje će široko distribuisati srpske vlasti i kancelarija Saveta Evrope. Obuka u ovu svrhu biće obezbeđena odabranom osoblju relevantnih institucija.

Troškovi: naknade za dugoročnom i kratkoročnom savetniku, dnevnice, usmeno i pisano prevođenje, troškovi

		<p>konferencije.</p> <p>Inputi: konsultantske usluge od strane STA, sastanci</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada i distribucija letaka - Internet sajt USPN napravljen i pušten u rad - Obuka za 15 službenika za odnose s javnošću u vladinom sektoru
2.2	<p>Organizovanje radionica za podizanje svesti ili obuka za novinare kako bi se pridobila javna podrška merama za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma.</p>	<p>Organizovaće se radionice za određene novinare koji se bave istraživačkim novinarstvom.</p> <p>Troškovi: naknade STA, dnevnice, međunarodna putovanja, štampanje/fotokopiranje/pisani i usmeni prevod, troškovi konferencije.</p> <p>Inputi: konsultantske usluge STA, pravna mišljenja, sastanci</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12 pripadnika novinarske struke obavješteni su o pitanjima i institucijama u vezi sa SPN/FT; - Izrađen i objavljen materijal za medije - Obezbeđena pokrivenost najmanje 5 različitih medijskih kuća.
2.3	<p>Izrada i priprema najviše 5 (pet) istraživačkih studija o rizicima pranja novca.</p>	<p>Istraživačke studije će se sprovoditi u saradnji sa nacionalnim akademskim institucijama</p> <p>Troškovi: naknade STA, štampanje/fotokopiranje/pisani i usmeni prevod, troškovi konferencije za medije.</p> <p>Inputi: Konsultacije sa STA</p> <p>Rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada 5 istraživačkih studija na engleskom jeziku; - Prevođenje i objavljivanje ovih 5 studija na srpskom jeziku - Podeljeno 120 primeraka svake studija o tipologijama
2.4	<p>Organizovanje konferencije na visokom nivou za podizanje svesti javnosti kako bi se uvrstila podrška političkih funkcionera i skrenula pažnja javnosti prema naporima koje država preduzima u nameri da se efikasnije bori protiv privrednog kriminala.</p>	<p>Podrška i konsultantske usluge biće pružene u organizovanju takvog događaja na visokom nivou</p> <p>Troškovi: naknade dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice za učesnike kako bi pokrili troškove boravka i ishrane; međunarodna putovanja, pisani i</p>

usmeni prevod

Inputi: dnevno savetovanje LTA, konsultantske usluge STA.

Rezultati:

- 30 članova Narodne skupštine obavešteno o pitanjima SPN/FT;
- Izveštaji o konferencijama/sastancima;

Rezultat 3. Povećanje kapaciteta USPN za vršenje poslova iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonodavstvom o SPN i FT i preporukama Manivala

Aktivnosti

- 3.1 Podrška USPN u pripremi daljih planova obuke za svoje osoblje, u obuci odabranih kadrova USPN za instruktore, kao za i pružanje pomoći njima prilikom vođenja obuka za zaposlene u drugim delovima sistema za sprečavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma.
- Konsultantske usluge i pomoć pružice se USPN u pripremi planova i programa obuke i izvođenju aktivnosti obuke. Takođe će se vršiti obuka instruktora kako bi se obezbedila održivost.
- Troškovi: naknade dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA i STA), dnevnice,; međunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod.
- Inputi: savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci.
- Rezultati:
- Izrada plana obuke za USPN;
 - Dva zaposlena USPN obučena da budu predavači;
 - Izrada nastavnog plana i programa obuke:
 - Obučeno 45 osoba
- 3.2 Organizovanje do šest (6) državama članicama Saveta Evrope kako bi se obezbedilo iskustvo „iz prve ruke“ o prevazilaženju poteškoća u implementaciji međunarodnih standarda o SPN i FT.
- Konsultantske usluge i pomoć pružice se tokom studijskih poseta.
- Troškovi: naknade dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, međunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod, troškovi konferencije.
- Inputi: savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), sastanci.
- Rezultati:
- Izveštaji o studijskim posetama
 - Potpisan Memorandum o razumevanju (MoR/MoU);
 - 50 osoba učestvuje u studijskim

posetama;

- 3.3 Obuka analitičkog osoblja FOS na temu analize i razmene finansijskih podataka Biće obezbeđena obuka analitičarima u USPN
- Troškovi: naknade dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, međunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod, troškovi konferencije, troškovi školarine
Inputi: savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci.
Rezultati:
- Izrađen Izveštaj o potrebama obuke;
- Obučeno 38 osoba.
- 3.4 Prevođenje na srpski jezik i objavljivanje (u elektronskoj formi i na papiru) FATF/Moneyval/EAG tipologija Ove tipologije biće dostupne na srpskom jeziku i podeljene relevantnim institucijama
- Troškovi: naknade prevodicima, troškovi štampanja
Inputi: savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci.
Rezultati:
- Prevedeno 6 izveštaja o tipologijama FATF/Moneyvala/EAG-a na srpski jezik;
- Objavljivanje ovih izveštaja;

Rezultat 4. Povećanje kapaciteta tela za sprovođenje zakona, relevantne službe Ministarstva Finansija, i pravosuđa, za otkrivanje, istragu, gonjenje i sudsko odlučivanje u predmetima koji se tiču pranja novca, finansiranja terorizma i privrednog kriminala (uključujući i utvrđivanje kretanja nelegalnog novca na internetu)

Aktivnosti

- 4.1 U saradnji sa specijalizovanim institucijama za obuku u Srbiji, pružanje podrške u pripremi nastavnog plana i programa obuke, i materijala o sprečavanju pranja novca/borbi protiv finansiranja terorizma za organe za sprovođenje zakona i pravosuđe u skladu sa preporukama iz izveštaja Manivala (2009.) Konsultantske usluge i podrška biće pružena Pravosudnoj akademiji, Policijskoj akademiji i drugim partnerima u razvoju trajnog plana i programa obuke, kao i materijala za obuku.
- Troškovi: naknade dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, međunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod, troškovi

konferencije, stručna mišljenja, usluge štampanja

Inputi: savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, troškovi štampanja.

Rezultati:

- Izrada nastavnog plana za obuke;
- 15 osoba obučeno od strane tri institucije;
- Izrađen program obuke;

4.2 Na osnovu sveobuhvatne analize potreba za obukom, pružanje specijalizovane obuke na temu privrednog i finansijskog kriminala, na temu sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i povezanim temama, javnim tužiocima, sudijama, osoblju organa za sprovođenje zakona i službama za finansijske istrage.

Biće obezbeđena podrška relevantnim institucijama u organizovanju procene potreba za obukom. Obezbediće se specijalizovana obuka za bavljenje specifičnim potrebama uočenim u PPO. Vršiće se obuka instruktora kako bi se osigurala održivost.

Troškovi: naknade kratkoročnom savetniku (STA), dnevnice, međunarodna putovanja, pisano i usmeno prevođenje;

Inputi: dnevno savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA);

Rezultati: Obučeno 50 osoba.

Rezultat 5. Veći kapaciteti regulatornih tela, nadzornih organa i obavezanih institucija za ispunjavanje njihovih obaveza u skladu sa propisima o SPN I FT, za primenu preporuka Manivala i preduzimanje mera zasnovanih na analizi rizika

Aktivnosti

5.1 Pomoć nadzornim organima i regulatornim telima u određivanju nacionalnih standarda o saobraznosti sa relevantnim zakonodavstvom i međunarodnim standardima, kao i u pripremi smernica i pokazatelja za obavezane institucije, i sprovođenju relevantnih preporuka Manivala.

Konsultacije i obuka biće obezbeđene za ključne institucije.

Troškovi: dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, međunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod,

Inputi: savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci

Rezultati:

- Izrada analize
- Izrada kompilacije smernica

5.2	Organizovanje seminara i radionica za regulatorna tela/nadzorne organe o najboljim praksama dostupnim u drugim evropskim državama, primeni pristupa zasnovanog na riziku u internoj politici prema sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma.	Organizovaće se skupovi u Srbiji ili inostranstvu.

Troškovi: naknade dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, mađunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod,
Inputi: savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci
Rezultati:
- Obučeno 90 osoba |
| 5.3 | Pomoć finansijskim nadzornim i regulatornim telima u razradi nastavnih planova i programa obuke, kao i samog gradiva u njima, koje će u obucu koristiti obavezane institucije i njihova interna odeljenja. | Konsultantske usluge i neophodna logistička pomoć biće pružena se kako bi se razradili nastavni planovi i programi, obezbedilo njihovo distribuiranje i sprovođenje. Takođe će se vršiti obuka samih instruktora kako bi se obezbedila održivost.

Troškovi: dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, mađunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod
Inputi: savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci
Rezultati:
- Izrada plana i programa obuke |

Rezultat 6 Jačanje mehanizama i procedura za međuagencijsku saradnju i razmenu informacija između relevantnih tela u sistemu SPN i FT, što uključuje i saradnju i razmenu informacija između javnog i privatnog sektora

Aktivnosti

6.1	Organizovanje, godišnjih sastanaka na temu tipologije između organa sprovođenja zakona i regulatornih vlasti.	Biće data podrška i konsultantske usluge USPN u organizovanju sastanaka na temu tipologija. Tipologije FATF biće prevedene i podeljene učesnicima.

Troškovi: dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, mađunarodna putovanja
Inputi: savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci
Rezultati:
- Izrada izveštaja o sastancima
- Izrada dokumenta o smernicama |
|-----|---|--|

6.2	Izvršiti ocenu i predložiti unapređenja sistema za sakupljanje i analizu podataka, razmeni informacija i obezbeđenje povratnih informacija između relevantnih službi i institucija (uključujući i privatni sektor).	Osnovaće se radna grupa koju će činiti strani i domaći stručnjaci i koja će izvršiti ocenu stanja i predložiti izmene. Izveštaj sa zaključcima rada ove grupe biće podnesen Vladi. Troškovi: dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, međunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod; Inputi: savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci; Rezultati: - Izrada zapisnika i izveštaja sa sastanaka radne grupe
6.3	Podrška izradi godišnjih planova sprovođenja Nacionalne strategija za borbu protiv pranja novca i finansiranje terorizma	Konsultantske usluge i podrška biće pružena USPN, kao i drugim službama, prema potrebi. Troškovi: dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, međunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod, Inputi: savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci Rezultati: - Izrada nacrtu Nacionalne strategije
6.4	Uspostavljanje radne grupe radi stvaranja oblika kojim bi se sakupljali podaci o privrednom kriminalu i krivičnim delima u vezi sa pranjem novca i finansiranjem terorizma	Radnu grupu bi sačinjavali predstavnici USPN, Javnog tužilaštva, i Vrhovnog kasacionog suda

Rezultat 7 Unapređenje tehničke infrastrukture za sakupljanje, analizu, i razmenu informacija potrebnih za sprečavanje i kontrolu pranja novca, finansiranja terorizma i predikatnih privrednih krivičnih dela

Aktivnosti

7.1	Procena potreba IT infrastrukture za upravljanjem protokom informacija kroz celokupnu mrežu.	Procenu će izvršiti IT stručnjaci (STA) specijalizovani za IT sisteme FOS. Troškovi: naknade dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, međunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod; Inputi: dnevno savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge

- 7.2 Izrada detaljnih tehničkih specifikacija za neophodnu opremu i softver.
- kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci;
 Rezultati:
 -- Izrada dokumenta o oceni potreba
 Specifikacije će biti izrađene kako bi se zadovoljili svi eventualni formalni zahtevi u Srbiji, kao i oni potrebni za međunarodne tendere. Ovo bi u idealno slučaju trebalo uraditi tokom inicijalne faze.
- Troškovi: naknade dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, međunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod,
 Inputi:
 dnevno savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci
 Rezultati:
 - Izrada IT specifikacije
- 7.3 Nabavka neophodnog softvera, izvršenje neophodnih podešavanja radi efikasnog korišćenja nabavljene opreme i softvera, i obezbeđenje obuke za njihovo korišćenje.
- Nabavka će biti izvršena u skladu sa pravilima o javnim nabavkama Saveta Evrope. Dobavljači će instalirati svoje proizvode i postarati se da u potpunosti funkcionalni u radnom okruženju korisnika. Obuku za rad na softveru će organizovati dobavljači softvera.
- Troškovi: naknade dugoročnom i kratkoročnom savetniku (LTA I STA), dnevnice, međunarodna putovanja, pisani i usmeni prevod
 Inputi: dnevno savetovanje dugoročnog savetnika (LTA), konsultantske usluge kratkoročnog savetnika (STA), stručna mišljenja, sastanci
 Rezultati:
 - Nabavka softvera
 - 35 osoba obučениh za korišćenje softvera

4.2 Inputi projekta

Projekat će obezbediti sledeće inpute u podršci i pomoći dostizanju očekivanih rezultata u skladu sa odobrenim Planom rada i mogućim hitnim potrebama USPN koja dobiju odgovarajuću saglasnost na sednicama Nadzornog odbora projekta:

Stručno tehničko savetovanje
 Pisana pravna mišljenja

Okrugli stolovi i seminari
 Radionice
 Kursevi obuke
 Obuka instruktora
 Istraživačke studije
 Studijske posete
 Prevodi i publikacije
 Medijska pokrivenost i akcije za povećanje vidljivosti u javnosti

5 PRIPREMNE AKTIVNOSTI

5.1 Sažetak aktivnosti

Sledeće aktivnosti su preduzeti tokom pripremne faze projekta (15. novembar 2010 – 15. februar 2011):

Opis aktivnosti	Status
Regrutovanje projektnog tima (u Strazburu i Beogradu), menadžera projekta (PM), projektnog asistenta (PA), lokalnog projektnog koordinatora (LPO), lokalnog projektnog asistenta (LPA)	Izvršena
Regrutovanje stalnog konsultanta projekta	Izvršena
Stupanje na dužnost i rešeni ugovorni odnosi sa projektnim timom	Izvršena
Stupanje na dužnost i rešeni ugovorni odnosi sa stalnim konsultantom	22. mart 2011.
Izbor lokacije i ustrojavanje kancelarije projekta	Izvršena
Početne aktivnosti: Upoznavanje partnerskih institucija/korisnica sa projektom / izrada plana rada i kalendara aktivnosti	Izvršena

Saglasnost od strane domaćih vlasti na članove Nadzornog odbora i imenovanje nacionalnog koordinatora projekta 7. mart 2011.

Početna radionica: 1. sednica Nadzornog odbora	24. marta 2011.
Izrada i podnošenje Pripremnog izveštaja	Izvršena

Događaj za podizanje svesti u javnosti / Konferencija na visokom nivou Sredina/kraj maja 2011. godine

5.1 Uspostavljanje projektnog tima i regrutovanje

Tokom decembra 2010. i januara 2011. godine Savet Evrope organizovao je dve vrste procedura regrutovanja u sekretarijatu. To su bile procedure regrutovanja projektnog asistenta (PA), radno mesto koje je locirano u Strazburu, i procedura regrutovanja lokalnog projektnog koordinatora (LPO) i lokalnog projektnog asistenta (LPA) u Beogradu. Konkurs za otvorena radna mesta raspisan je sredinom i krajem novembra 2010, za svaku od tri pozicije. Celokupan postupak regrutovanja za ova tri radna mesta održan je u skladu sa Pravilima i Poslovníkom Saveta Evrope za ove vrste radnih mesta. Pored toga, 15. novembra, Jedinica za sprečavanje korupcije i pranja novca postavila je menadžera projekta projektu MOLII Srbija, koji će pratiti, upravljati i nadzirati sprovođenje projekta na dnevnoj

osnovi. G-đa Ilknur Yuksek (Ilknur Juksek), menadžer projekta, radiće u Kancelariji Saveta Evrope u Strazburu i vršiće misije menadžerskog nadzora u Srbiji u skladu sa potrebama.

Što se tiče projektnog asistenta, krajem decembra 2010, panel za regrutovanje završio je postupak i predložio je g-đu Tanju Naumovski-Egerton kao projektnog asistenta (PA). G-đa Egerton počela je da obavlja svoje dužnosti 1. februara 2011. godine.

Dana 19. i 20. januara 2011. godine panel od tri zvaničnika SE sproveo je intervjuje za položaj lokalnog projektnog koordinatora (LPO) i lokalnog projektnog asistenta (LPA). Na kraju, g-đica Teodora Luković izabrana je kao najbolji kandidat za poziciju LPO, a g. Dariju Stukelji ponuđena je pozicija LPA.

Svi podnosioci zahteva, a zatim kandidati, ušli su u postupak pravljenja užeg izbora, a zatim su izabrani na osnovu njihovih kvalifikacija, radnog iskustvo i stručne osposobljenosti, kao i na osnovu ocene tokom intervjua sa kandidatom. Osim toga, radne karakteristike i ocene rada na prethodnim radnim mestima kandidata su potvrđivane kroz proveru referenci.

Regrutovanje stalnog konsultanta (LTC) pokrenuto je prema uslovima⁸ Tenderskog odbora Saveta Evrope za tendere i procedure. Još uvek nije završen zbog tekuće unutrašnje reforme u SE, što uključuje i prisustva na terenu. Do pojašnjenja procedure, g. Simon Goddard (Simon Godar) izabran je na osnovu svojih kvalifikacija i iskustva u sličnim projektima za period do 6 meseci.

Projektni tim u Beogradu od 3 člana (LPO, LPA i LTC) je sada kompletiran i operativan. Tim će direktno izveštavati Jedinicu za sprečavanje korupcije i pranja novca Odeljenja za privredni kriminal na svim aspektima u vezi sa sprovođenjem projekta, a u tome će imati podršku menadžera projekta i projektnog asistenta u Strazburu.

5.2 Kancelarija/prostorije Projekta

Kancelarija projekta nalazi se u prostorijama ustupljenim projektu od strane Kancelarije Saveta Evrope u Beogradu, koja takođe pruža tehničku i IT infrastrukturu potrebnu za rad projektnog tima.

Adresa Kancelarije projekta i relevantni kontakt podaci su:

Projekat: MOLI – Srbija
Kancelarija Saveta Evrope u Beogradu
Blue Center, blok 26, zgrada B
3 Španskih boraca
11070 Beograd, Srbija
Tel: + 381 11 71555 20 ili 21 00
Faks: +381 11 3122 088

5.3 Početne aktivnosti (17-21. januar 2011. godine)

Tim misije Saveta Evrope koga čine – g-đa Ardita Abdiu, rukovodilac Jedinice za borbu protiv korupcije i pranja novca (CMLU), g-din Lado Lalicic, menadžer projekta u Jedinici za borbu protiv

⁸ Pravila Odbora za tenderske procedure SE primenjuju se kada se ugovor o nezavisnim konsultantskim uslugama dodeljuje na iznos koji nadmašuje određeni prag, ili ako period angažovanja jeste duži od 6 meseci.

korupcije i pranja novca, g-din Aleksandar Stojanović, lokalni projektni asistent, g-đa Tanja Naumovski-Egerton, projektni asistent, zajedno sa ekspertom Saveta Evrope za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma, g. Markom van Thielom (van Tilom) – inicirali su početne aktivnosti projekta MOLI Srbija tokom sedmice između 17. i 21. januara 2011. godine.

Tim se sastao sa predstavnicima svih nacionalnih institucija/korisnica projekta, tačnije sa grupom predstavnika iz svake od institucija vodili su se sastanci i diskusija o aktuelnim potrebama institucija i kako da se te potrebe usklade sa okvirom projekta i planom rada,. Naime, tim se sastao sa predstavnicima:

Uprave za sprečavanje pranja novca (USPN) Ministarstva finansija;
Deviznog inspektorata (DI) Ministarstva finansija
Uprave carina Ministarstva finansija
Poreske uprave Ministarstva finansija
Uprave za igre na sreću Ministarstva finansija
Pravosudne akademije
Polijske akademije
Ministarstva unutrašnjih poslova (Jedinica za finansijske istrage)
Javnim tužiocima
Narodne banke Srbije

Tokom pojedinačnih sastanaka (početnih aktivnosti) sa glavnim partnerom (USPN) i gorenavedenim institucijama, institucije korisnice dale su konkretne predloge u vezi sa svojim trenutnim potrebama i u vezi sa aktivnostima koje bi trebalo da budu uključene u Plan aktivnosti:

Uprava za sprečavanje pranja novca (USPN) igra najvažniju ulogu u sistemu za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji. Njeni predstavnici su još jednom naglasili potrebu za više programa obuke o naprednim i specijalizovanim pitanjima sprečavanja pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma kao jednoj od očekivanih rezultata projekta. Pored toga, Uprava želi da poboljša svoj sajt kako bi bio lakši za korišćenje od strane javnosti, ali i kako bi se omogućio bolji protok informacija za službe sa kojima saraduje.

Devizni inspektorat (DI) osvrnuo se i na potrebu da se poboljša alat za pretragu za svoju bazu podataka, koji bi im omogućio da dobiju softver i hardver za svojih 40 do 50 inspektora. Međutim, ovi zahtevi su pre svega orijentisani ka opipljivim proizvodima, a nisu orijentisani na sticanje novih znanja. Projekat MOLI ne predviđa totalnu podršku u okviru svojih budžetskih mogućnosti, pa je zato uputio DI da se za pomoć za ove potrebe obrati specijalno izrađenim projektom;

Predstavnici **Uprave carina** predstavili su potrebe za obukom za rad s Prijavom o gotovinskim transakcijama (PGT) za svojih oko 2,200 službenika carine, kao i potrebu da osposobe svoju jedinicu „pasa njuškača“, koja bi omogućila Upravi da upotrebljava pse radi pronalaženja novca. Ovi psi bi trebalo da pomognu u identifikaciji kako falsifikovanog, tako i pravog novca. Tim misije je zaključio da želja da se podigne svest kod carinskih ispostava o tome kako da rukuju sa PGT jeste opravdana i moguća u okviru projekta. Zahtev za finansijskom podrškom kako bi se osnovala jedinica sa psima „njuškačima“ čini se teško ostvariv, ali u svakom slučaju on bi morao biti finalizovan i potvrđen na 1. sednici Nadzornog odbora projekta. Alternativno rešenje moglo bi biti da se pošalje tim službenika carine u misiju za utvrđivanje činjenica/studijsku posetu zemlji koja koristi takvu specijalizovanu jedinicu pasa;

Osim što je predstavila potrebu za podršku u kupovini softverskog paketa „Analysts' Notebook“ **Poreska uprava** (PU) takođe je napomenula da će im biti potrebna obuka za praćenje finansijskih transakcija preko interneta. Zahtev za obukom Poreske uprave tim misije je ocenio kao izvodljiv u okviru ovog projekta.

Uprava za igre na sreću (UIS) je još jednom potvrdila svoju potrebu i zahtev za obuku o pitanjima vezanim za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma na način kako je trenutno moguće u projektu;

Javno tužilaštvo i Jedinica za finansijske istrage uprave policije još jednom su izrazili potrebu da njihovo ljudstvo dobije obuku o pitanjima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, a posebno obuku o forenzičkom računovodstvu, što je takođe izvodljivo u okviru projekta. Pored toga, na sastancima su pomenute i potrebe obuke o uzajamnoj pravnoj pomoći kao i o međunarodnoj saradnji tokom istraga slučajeva pranja novca. Međutim, tim projekta je potvrdio da je ovo posao za projekat CAR-Srbija, koji je u toku a za rezultat će imati skup kurseva obuke i Priručnik za obuku;

Pravosudna akademija (PA) nastavlja da razvija svoje nastavne planove i programe, a ponudila je i svoje prostorije za vršenje programa obuke u okviru projekta. Ispredavani kursevi i priručnici bi zatim mogli da sakupe u zbornike, koji bi na kraju mogli da se koriste kao Priručnici o pranju novca i finansiranju terorizma koji bi služili u složenim kursevima obuke. Potvrđeno je od strane Pravosudne akademija da ove teme, bez obzira što postoje i drugi programi međunarodne pomoći i aktivnosti podrške, nisu pokrivene od strane bilo koje druge nacionalne ili međunarodne organizacije. Izrada konačnog nastavnog plana i programa koji će sadržati zbornik onih najznačajnijih aspekata obuke o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma koji se pokažu takvi na kraju obuke, dok će se sastavljati u toku samog projekta, potvrđena je od strane tima misije kao izvodljiva aktivnost i dodata vrednost ovog projekta.

Narodna banka Srbije (NBS) predstavila je svoje potrebe da joj se obezbedi obuka o pristupu zasnovanom na riziku (PSNR) i politički eksponiranim licima (PEL), kao i obuka na temu prekograničnih transakcija za domaće banke, s obzirom da pitanje prekograničnih transakcija ostaje razlog za zabrinutost. Dakle, zahtev da se inspektori NBS upute u pitanja sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma pitanja mogu se uzeti u razmatranje kao izvodljivu i pokriveni trenutnim projektom.

Policajska akademija (PA) – nije izričito spomenuta u Opisu aktivnosti projekta MOLI Srbija. To je institucija odgovorna za obuku pripadnika policije. Ima ukupno 70 zaposlenih i 420 studenata. Sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma tema je koja se obrađuje u okviru predmeta koji se bave opštim privrednim kriminalom. PA bi želela da razvije nastavni plan i program specifično za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma. Zahtev za uključivanje pripadnika Akademije u obuke u okviru ovog projekta jeste izvodljiv prema Opisu projekta MOLI Srbija.

5.4 Radionica na temu izrade Plana aktivnosti (19. januar 2011. godine)

Početna radionica održana je 19. januara 2011. godine u Beogradu. Cilj radionice bio je da se inicira izrada i razvoj projektnog plana rada i aktivnosti u skladu sa logičkim okvirom projekta, a da pri tome odražava tekuće potrebe sistema za SPN i FT i relevantnih institucija korisnica u Srbiji. Pored individualnih i bilateralnih sastanaka, više od 25 učesnika prisustvovalo je radionici koja je preuzela na sebe da inicira izradu plana rada i aktivnosti. Pozvani učesnici su izabrani u konsultaciji sa glavnom partnerskom institucijom, odnosno USP. Cilj je bio uključiti sve korisnike i druge partnerske institucije koje će biti uključene u sprovođenje projektnih aktivnosti, kao i korisnike i/ili partnerske ustanove čiji doprinosi bi bili dodata vrednost u projektu. Ukupno, bilo je 16 institucija, struktura i udruženja zastupljenih u ovoj radionici koja je aktivno pružila ideje i inpute u stvaranju plana rada i aktivnosti.

Kao deo metodologije, logički okvir projekta sa svojih sedam očekivanih rezultata, zatim je podeljen na različite aktivnosti i akcije, što je bio osnov za diskusiju i razradu radnog plana. Logički okvir, kao i rezime projekta prevedeni su na srpski jezik i distribuirani učesnicima dovoljno vremena unapred (krajem novembra 2010), što im je omogućilo da se konsultuju u okviru svojih institucija i obezbede povratne informacije.

Zatim je usledila živa debata i učesnici su potvrdili visoku relevantnost projekta kao i da je trenutak za njegovo izvođenje dobro odabran. Srbija želi da bude vodeća snaga u regionu u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma i nada se da će kroz ovaj projekat učiniti korak napred u tom smislu, unapređenjem

stručnosti i prakse. Na kraju radionice, dogovoreno je da će tim SE dostaviti nacrt Plana rada i aktivnosti na prvoj sednici Nadzornog odbora zakazanoj za sredinu marta 2011. godine, kako bi se usvojio njegov krajnji tekst u skladu sa mišljenjima koje će institucije davati tokom bilateralnih sastanaka i radionice.

6 VIDLJIVOST U JAVNOSTI/MEDIJSKA POKRIVENOST

6.1 Internet sajt MOLI Srbije

Vesti iz projekta, predstojeći događaji i rezultati/proizvodi projekta biće objavljeni na internet sajtu Saveta Evrope posvećenom privrednom kriminalu (www.coe.int/economiccrime), a deo tog sajta biti posvećen isključivo projektu MOLI: www.coe.int/moliserbia. Sajt će izveštavati o svim aktivnostima projekta a tekući događaji za javnost će se ažurirati često. Internet sajt projekta će posedovati linkove ka drugim relevantnim Internet sajtovima.

6.2 Vidljivost EU u javnosti

Projekat će osigurati vidljivost doprinosa EU u javnosti u svim fazama njegovih aktivnosti. Savet Evrope će preduzeti sve prikladne mere kako bi obznanila činjenicu da su projektna sredstva dobijena iz sporazuma sa Evropskom Unijom. Svi izveštaji i informacije koje se koriste i distribuiraju će nositi oznaku da su aktivnosti u okviru projekta vrše „finansijskim sredstvima Evropske Unije“, kao i prikazivanjem logotipa Evropske unije na odgovarajući način.

6.3 Poricanje odgovornosti

Sve publikacije će na sebi imati sledeće upozore o odricanju od odgovornosti: „Ovaj dokument nastao je uz pomoć Evropske Unije. Za sadržaj ovog dokumenta (izveštaja/publikacije, itd) ne može se ni na koji način smatrati da odražava zvanične stavove Evropske unije.“

6.4 Publikacije

Projekat će pripremati izveštaje kojim će informisati Delegaciju Evropske Unije u Beogradu i držati je u toku u vezi sa prepoznatim pitanjima kao i u vezi sa napretkom u sprovođenju projekta. Tokom projekta, koristiće se brošure, leci, pamfleti i kompleti za obuku, a primerci svake od publikacija će biti na raspolaganju radi izveštavanja Delegacije EU. Sav štampani materijal koji bude publikovan će na sebi nositi informaciju o finansijskom doprinosu EU, i sadržaće gorenavedeno notu o poricanju odgovornosti. Taj materijal će takođe biti dostupan i za javnost.

7 MATERIJALNI PROIZVODI: POBOLJŠANJE SEKTORA INFORMACIONIH TEHNOLOGIJA (IT)

Materijalni proizvodi kao deo ovog projektnog ugovora odnose se pre svega na poboljšanje aspekata IT i softvera. Kao deo finansijskog učešća u ovom projektnom ugovoru, procena je da će iznos od EUR 300.000 služiti za nabavku softvera koji će biti u skladu sa **procenom potreba i tehničkim specifikacijama** razvijenim i pripremljenim za potrebe ovog projekta. Osim toga, ovi poslovi su uslovljeni davanjem učešća u naturi Vlade Srbije (u iznosu do 65.000 evra), odnosno nabavkom konkretnog hardvera od strane Vlade Republike Srbije.

Tokom inicijalne faze projekta, USPN pripremaju i podnose u pozadini rad pružajući trenutno stanje stvari u okviru Uprave IT rešenja i njegove logičke arhitekture sistema protoka informacija.

USPN poseduje relacionu bazu podataka („TMIS" na platformi Oracle) gde se registruje veliki broj finansijskih transakcija, hartija od vrednosti i transfera novca. Postoji aplikacija za efikasno automatsko prihvatanje i obradu XML datoteka koja je implementirana u toj bazi podataka. Ovo su strukturirani

izveštaji koji svakodnevno pripremaju komercijalne banke i drugi obveznici, kako se i navodi u Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

Drugi veoma značajan segment informacionog sistema USPN je i sistem za upravljanje dokumentima (CMS), koji je izveden na *Alfresco* platformi otvorenog izvora. Repozitorijum ovog s CMS sistema obuhvata sve slučajeve i dokumente prikupljene od kada je Uprava osnovana. Dokumenti se dobijaju od i u razmeni sa državnim organima, obveznicima i stranim FOS na dnevnoj osnovi. Sistem za elektronsku razmenu dokumenata sa obveznicima je u završnoj fazi, uz zaštitu podataka korišćenjem sertifikata i protokola *https*.

Analize i upiti u vezi sa bazom podataka korišćenjem specijalnog alata TMIS-a za napredne analize (*Oracle Discoverer*) poslužiti kao osnova za I2 dijagrame. I2 je alat za vizualizaciju i analizu odnosa između različitih učesnika u finansijskim transakcijama i transakcijama sa hartijama od vrednosti. I2 dijagrami se čuvaju u *Alfresco CMS*-u, zajedno sa internim dokumentima, koji u stvari predstavljaju rad analitičara u konkretnom slučaju.

U pogledu intervencija/akcija kroz ovaj projekat, unapređenje sektora IT i softvera obaviće se na osnovu hardvera koji će obezbediti Vlada RS, i to obraćajući pažnju na sledeće aspekte:

Procedura i poslovi Strategije za oporavak sistema nakon havarije;
Oracle BI i integracija sa *Alfresco CMS*-om;
Automatske analize baze podataka transakcija;
Ažuriranje sistema za upravljanje slučajevima i dokumentima – *Alfresco CMS*;
Izrada nove internet prezentacije.

Početni koraci nakon pripremne faze su inicijacija koraka za početak Procene infrastrukture koja će za polaznu osnovu za ekspertizu koristiti dokument o postojećoj situaciji izrađen od strane USPN.

8 NAREDNI KORACI I ZAKLJUČCI

8.1 Naredni koraci

Namera je da se aktivnosti tokom uzrade plana rada i aktivnosti oslanjaju na nacionalne i međunarodne stručnjake i kombinuju njihovo znanje prilikom pružanja ciljane ekspertize i pomoći u pogledu sveukupnog pravnog okvira, jačanja kapaciteta, jačanja institucionalne implementacije, poboljšanja kod regulatornih tela i nadzornih organa, kao i kod obavezanih ustanova, poboljšanja međuagencijske saradnje i tehničke infrastrukture. Tokom ostvarivanja ovih ciljeva, projekat će se postarati da to radi koristeći alate za podizanje svesti u cilju ne samo da informiše zainteresovane, već i javnost o pitanjima pranja novca i finansiranja terorizma. Metodologija će se uglavnom zasnivati na pružanju pravnih analiza, saveta u vezi sa političkim pitanjima i obukama, a sve uz omogućavanje saradnje, koja će dovesti do daljeg razvoja propisa o sprečavanju pranja novca/finansiranja terorizma, unapređenja sprovođenja postojećih zakonodavnih normi i propisa, uvođenja novih mehanizama u/ili ojačanja već postojećih koji se koriste za prevenciju i borbu protiv pranja novca. U svim ovim oblastima, angažovanje pripadnika civilnog društva i nezavisnih udruženja će biti prisutno u najvećoj mogućoj meri. Osim toga, konstantno će se koristiti lokalni kapaciteti i na taj način će im se dati podstrek kroz angažovanje domaćih stručnjaka iz različitih oblasti od značaja za ovaj projekat tako što će se oni udruživati, odnosno saradivati sa međunarodnim ekspertima kada je to potrebno. Svi rezultati i materijali projekta objavljiivaće se na oba jezika: srpskom i engleskom;

Spisak domaćih i međunarodnih kratkoročnih stručnjaka već je napravljen i uključuje različite eksperte po pojedinačnim sektorima SPN i FT, odnosno one koji su na više ravni i opsega povezani y

voђењу sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma. Ovaј списак ће se redovno ažurirati i biće zasnovan na rodnoj i nacionalnoj ravnopravnosti.

Konačni nacrt **Plana rada i aktivnosti** zajedno sa ovim **pripremnim izveštajem** biće još jednom predmet razmatranja i diskusije na 1. sednici Nadzornog odbora koja će se održati 24. marta 2011, nakon što budu održane interne konsultacije sa USPN i Delegacijom Evropske Unije (DEU);

Inicijalne aktivnosti, kao što je i planirano u odobrenom planu rada i aktivnosti, počće odmah nakon saglasnosti i usvajanja pripremnog izveštaja i Plan aktivnosti;

Sredinom aprila 2011, zakazan je **dogadjaj za podizanje vidljivosti projekta**, odnosno konferencija na visokom nivou uz učešće visokih predstavnika Vlade Srbije, DEU i Saveta Evrope, kako bi se najavilo pokretanje projekta, njegov cilj i inicijalni pristup.

8.2 Dugoročni uticaj Projekta

Projekat proističe iz potrebe Vlade Srbije da se obezbedi efikasna prevencija, sprečavanje i borba protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Plan aktivnosti će biti izričito formulisan tako da olakša i direktno podrži ispunjenje i poštovanje međunarodnog prava i drugih međunarodnih instrumenata i obaveza, kako u širem smislu (stvaranje opšteg pravnog okvira), tako i u užem smislu – da posebno ojača kapacitete uključenih institucija, a pogotovo kapacitete USPN. Sprovođenje ovih aktivnosti će prema tome osnažiti Vladu Republike Srbije da efikasno nastavi ostvarivanje svojih ciljeva na polju sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma kao jednog od ključnih uslova za napredak u procesu pristupanja EU. Pored toga, na početku kao i tokom pripreme faze, ali i tokom njegovog sprovođenja, projekat će povezati, koordinirati i tražiti metode podrške zajedno sa paralelnim projektom EU/SE – Projekat oduzimanja imovinske koristi stečene krivičnim delima (Projekat CAR). Projekat CAR teče paralelno sa MOLI Srbija, i s obzirom na mnoge institucionalne i zakonodavne podudarnosti ili sličnosti, kao i činjenicu da je imovinska korist proistekla iz krivičnih dela obično povezana sa pranjem novca, sinergija i koordinacija na osnovu dobro izrađenog strateškog plana već su započete između ova dva projekta. Pored toga, projektni timovi se nalaze u okviru istog poslovnog prostora, pri čemu su međusobno deljenje znanja, informacija i resursa u cilju poboljšanja implementacije projekata i povećanja efikasnosti, kao i izbegavanje dupliranja, glavni ciljevi ova dva projekta.

8.3 Nadzorni odbor i Nacionalni koordinator projekta

U skladu sa Opisom aktivnosti projekta i sastancima sa glavnim partnerima, potvrđeno je od strane srpskih vlasti da, s obzirom da je Stalna koordinaciona grupa (SKG) međuvladin organ nadležan za praćenje sprovođenja nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma, kao i koordinaciono telo za aktivnosti u sistemu SPN i FT u Srbiji, SKG bude telo koje će imati nadležnost da imenuje članove Nadzornog odbora, koji će dolaziti iz sledećih institucija, kao što je dogovoreno u Opisu aktivnosti

USPN, Ministarstvo finansija
Ministarstvo unutrašnjih Poslova
Narodna banka Srbije
Republičko javno tužilaštvo
Ministarstvo pravde
Vrhovni kasacioni sud

Pored toga, na nacionalnim vlastima je da potvrde, u okviru istog režima komunikacije, imenovanje **Nacionalnog koordinatora projekta** koji će biti oficir za vezu između nacionalnih vlasti i tima Saveta Evrope/DEU. Od početka projekta, Uprava za sprečavanje pranja novca već je odredila g. Milovana Milovanović čije će imenovanje biti zvanično potvrđeno kroz navedene kanale komunikacije sa SKG.

8.4 Potencijalni rizici

Pretpostavlja se da su glavni akteri Projekta, a naročito ključne institucije Srbije, posvećeni ostvarivanju rezultata ovog projekta, da su voljni i sposobni da unaprede saradnju i koordinaciju jedni sa drugima, kao i da imenuju odgovarajuća lica za Nadzorni odbor. Politički rizik prisutan kod ovog projekta ne smatra se visokim u vreme izveštavanja. Ipak, preporuka je praćenje ona dva rizika koja su prethodno uočena u Opisu aktivnosti projekta, a to su:

Nedostatak političke podrške na parlamentarnom nivou

Trenutno je u toku rasprava u srpskim medijima u vezi sa parlamentarnom krizom. Vodeća opoziciona stranka planira da organizuje anti-vladine proteste u aprilu 2011, ukoliko aktuelna vlast ne sazove prevremene izbore, koji bi inače trebalo da se redovno održe naredne godine.⁹ Ako dođe do prevremene promene vlasti, projekat može trpeti odlaganja jer bi to podrazumevalo traženje institucionalne saradnje sa novim partnerima.

Politička nestabilnost

Ministarstva trenutno prolaze kroz rekonstrukciju, pri čemu se očekuje da će određena ministarstva biti ukinuta, a nekoliko ministara je zamoljeno da predaju svoje ostavke.¹⁰ Ima nekih indicija da će ministarstva koja su glavni akteri u ovom projektu biti zahvaćena ovom rekonstrukcijom, konkretno Ministarstvo finansija. Borba za prevlast može da prouzrokuje da partneri na projektu težište svojih aktivnosti udalje od projekta, jer mogu biti primorani da se bave pripremom za vanredne izbore.

8.5 Zaključci

Pokazalo se da je pripremna faza ovog projekta sprovedena efikasno od samog početka i zaključak je da je period od tri meseca dovoljan vremenski period da ovaj projekat inicira osnovne aktivnosti iz delokruga svog rada. Od prvog dana potpisivanja i odobravanja ovog projekta, saradnja koju su ukazali i timski duh koji je prisutan od strane partnera na ovom projektu bili su veoma plodni i na zahtevanom nivou. Ovo je vrlo obećavajući početak u kom je spremnost na saradnju i sprovođenje važnih reformi jasno iskazana i u nekoliko navrata manifestovana od strane Vlade Srbije.

9 SPISAK ANEKSA

9.1 Aneks I: Program početnih (start-up) aktivnosti

Ponedeljak	Sastanak sa Miodragom Đudićem, državnim sekretarom u Ministarstvu finansija	14:00-14:30 Soba za sastanke u MF br. 220
	Sastanak sa predstavnicima USPN Milovan Milovanović, načelnik Одељења Milunka Milanović, savetnik	14:30-15:30 Soba za sastanke u MF br. 220

⁹ <http://www.b92.net/eng/news>

¹⁰ <http://www.b92.net/eng/news>

17. 2011	01.	Ministarstvo finansija: Uprava carina Poreska uprava Devizni inspektorat Uprava za igre na sreću	15:30-17:00 Soba za sastanke u MF br. 220
		Sastanak sa predstavnicima Pravosudne akademije Nenad Vujić, Direktor	17:00-18:00 Restoran „Monument“ Admirala Geprata 14
MOLI Srbija			
Utorak 18. 2011	01.	Sastanak sa predstavnicima DEU Vladan Petrović, Projektni menadžer – Operativni zadaci	9:00-10:00 – Kancelarija DEU
		Sastanak sa javnim tužiocima Olgica Miloradović, zamenik republičkog javnog tužioca Slobodan Radovanović, zamenik republičkog javnog tužioca Milan Bojković, zamenik republičkog javnog tužioca	11:00-12:00 - Kancelarija Saveta Evrope
		Ministarstvo unutrašnjih poslova: Jedinica za finansijske istrage i Uprava za borbu protiv organizovanog kriminala Aleksandar Milojević, šef Jedinice za finansijske istrage Dragoslav Trninić, načelnik Jedinice za borbu protiv privrednog kriminaliteta	14:00-15:00 - Saveta Evrope Kancelarija
		Sastanak sa predstavnikom Narodne banke Srbije Silvija Duvančić-Gujaničić, direktor Odeljenja za kontrolu platnog prometa i menjačkih poslova	15:00-16:00 - Kancelarija Saveta Evrope
		Sastanak sa predstavnikom Policijske akademije Goran Bošković, profesor	15:30-17:00 - Kancelarija Saveta Evrope
MOLI Srbija			
Sreda 19. 2011	01.	Radionica na temu izrade Plana aktivnosti projekta MOLI Srbija	09:30-13.00 Hotel Palace – Panorama
		Pauza za ručak	13:00-14:00
		Povratno informisanje USPN	14:00-14:30 – Hotel Palace
		Intervjui za regrutovanje LPO za MOLI	15:30-18:30 – Kancelarija Saveta Evrope
MOLI Srbija			
Četvrtak 20. 2011	01.	Intervjui za regrutovanje LPA za MOLI	9:00-13:00 - Kancelarija Saveta Evrope

9.2 Aneks II: Sažetak zapisnika početnih (start-up) aktivnosti

Početne aktivnosti – Radionica

Sažetak zapisnika

(Beograd, 19. januar 2011. godine)

Radionicu je otvorio g-din Milovan Milovanović, načelnik Odeljenja za međunarodnu saradnju u pravnim i finansijskim pitanjima iz Uprave za sprečavanje pranja novca (USPN), kao predstavnik glavnog korisnika projekta. U svom govoru, gospodin Milovanović je istakao centralni položaj Uprave u sistemu za SPN i FT¹¹ i istakao da se uspeh u borbi protiv pranja novca ne može postići bez iskrenog i aktivnog učešća svih institucija koje su deo sistema. Pored toga, on je naveo da su očekivanja USPN od ovog projekta da dalje unapredi ovaj sistem i doprinese efikasnoj prevenciji i kontroli pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji.

G-đa Ardita Abdiu, šef Jedinice za borbu protiv korupcije i pranja novca Saveta Evrope (CML), navela je da je glavni cilj radionice bio izrada ažuriranog plana rada i aktivnosti koji odražava trenutne potrebe sistema za SPN i FT u Srbiji. Ona je objasnila da je Jedinica za borbu protiv korupcije i pranja novca trenutno odgovorna za realizaciju dva projekta u Srbiji, projekta CAR¹² i MOLI, oba u oblasti privrednog kriminala, i istakla značaj koordinacije aktivnosti između ova dva projekta. Iz tog razloga, projektni tim projekta CAR bio je prisutan tokom radionice i njegovi članovi su aktivno učestvovali u raspravi.

Gospođa Abdiu dalje je objasnila metodologiju koja će se koristiti za izradu plana rada i aktivnosti i pozvala učesnike da daju svoj doprinos njegovoj izradi.

Učesnici radionice izabrani su u konsultacijama sa USPN. Cilj je bio uključiti sve institucije korisnice zainteresovane za učešće u projektnim aktivnostima čiji doprinos će biti vredan. Prisutne institucije bile su pod okriljem Ministarstva finansija, Narodne banke, Ministarstva pravde, Ministarstva unutrašnjih poslova, Udruženja banaka i medija.¹³

Kao deo metodologije, logički okvir projekta, sa svojih sedam očekivanih rezultata bio je podeljen u različite aktivnosti i akcije, što je napravilo osnovu za razgovore i razvoj plana rada. Ovaj dokument je bio preveden na srpski jezik i distribuirani učesnicima već u novembru 2010.

Tokom dva radna sastanka predstavnici 18 institucija imali su priliku da predlože različite aktivnosti koje, iz njihove sopstvene perspektive, mogu doprineti postizanju svakog od očekivanih rezultata. Predložene aktivnosti koje su bile saobrazne sa ciljem projekta i rezultatima su zabeležene kako bi bile uključene u plan aktivnosti.

Diskusiju je uglavnom vodio g-din Milovan Milovanović, Nacionalni koordinator projekta i predstavnik glavnog korisnika, koji je takođe bio i predsedavajući radionice. Povremene intervencije od strane predstavnika sekretarijata Saveta Evrope i eksperta Saveta Evrope bile su neophodne radi

¹¹ Sprečavanje pranja novca/finansiranja terorizma.

¹² *Criminal Asset Recovery* (oduzimanje imovinske koristi stečene krivičnim delima u Srbiji), projekat u okviru fonda IPA 2009.

¹³ Detaljan spisak učesnika dat je u Aneksu 2

usmeravanja diskusije ili radi pružanja dodatnih objašnjenja o pitanjima u vezi sa projektnim ciljevima i načinu upravljanja.

Dosta vremena je potrošeno na rasprave koje su se ticale aktivnosti u okviru očekivanog rezultata 1. – „zakonodavni predlozi koji će biti dostupni zakonodavstvu Republike Srbije kako bi ono bilo usaglašeno sa važećim evropskim i međunarodnim standardima“. Došlo je poteškoća zbog prisustva relativno velikog broja različitih institucija koje predstavljaju finansijski sektor, pravosuđe i organe za sprovođenje zakona. Bilo je teško identifikovati delove propisa koje je trebalo pregledati i izmeniti ili uočiti „rupe“ u zakonima gde je izrada novih zakona ili podzakonskih akata neophodna. Postignut je dogovor da cilj radionice nije bio da se ne identifikuju apsolutno svaki pojedinačni propis kojim bi projekat trebalo da se pozabavi, već da se postigne konsenzus između učesnika da je revizija zakonodavnog okvira potrebna kao i se detalji u vezi s njom mogu naknadno usaglasiti.

Tokom diskusije vezane za aktivnosti u okviru očekivanog rezultata 2. – *„povećanje podrške javnosti naporima da se spreči i kontroliše privredni kriminal“*, bila je neophodna intervencija g-dina Lada Lalicica, menadžera projekta CAR-Srbija. G-din Lalicic izjavio je da je projekat Saveta Evrope CAR-Srbija drugi realizovan projekat na temu privrednog kriminala u Srbija, koji je počeo sa radom u aprilu 2010. godine. On je ukazao na očiglednu i jaku vezu između MOLI-Srbija i projekata CAR-Srbija i naglasio da će koordinacija, i u nekim slučajevima i ko-organizacija aktivnosti dva projektna tima biti neophodna. Ovakvim modelom upravljanja projektom izbeglo bi se svako moguće preklapanje, a kao dodatnu vrednost, stvorilo bi se okruženje u kojem bi oba projekta bila u poziciji da koriste rezultate koje je postigao ovaj drugi. Na primer, projektni tim CAR-Srbije već je započeo sa realizacijom sličnih aktivnosti na „podizanju svesti javnosti“ i već je stekao određeno iskustvo koje bi moglo da se podeli sa projektnim timom MOLI Srbije.

Očekivani rezultat 4. – *„povećanje kapaciteta tela za sprovođenje zakona, relevantne službe Ministarstva finansija, i pravosuđa, za otkrivanje, istragu, gonjenje i sudsko odlučivanje u predmetima koji se tiču pranja novca, finansiranja terorizma i privrednog kriminala (uključujući i utvrđivanje kretanja nelegalnog novca na Internetu)“* je još jedna oblast gde bi MOLI i CAR projekti mogli da se povežu. Ovakav pristup su toplo pozdravili učesnici koji su već uključeni u obuku o finansijskim istragama u vezi sa za oduzimanjem imovine u projektu CAR-Srbija (finansijski istražitelji, tužioci i sudije).

Većina učesnika je ocenila da saradnja između institucija iz različitih sektora nije bila na zadovoljavajućem nivou, i gotovo jednoglasno su se požalili na nedostatak osoblja u svojim institucijama ko bi trebalo da obavljaju poslove iz njihovih nadležnosti iz dana u dan, kao i na nedostatak odgovarajućeg softvera i hardvera koji bi mogao dalje da poveća njihove kapacitete i da im omogući da razmenjuju informacije sa drugim institucijama u bezbednom i pouzdanom IT okruženju. Iako će projekat MOLI-Srbija poboljšati situaciju u pogledu komunikacije između različitih institucija i IT infrastrukture u određenoj meri i kroz realizaciju očekivanog rezultata 6. – *„jačanje mehanizama i procedura za međuagencijsku saradnju i razmenu informacija između relevantnih tela u sistemu za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, što uključuje i saradnju i razmenu informacija između javnog i privatnog sektora“*, i očekivanog rezultata 7. – *„unapređenje tehničke infrastrukture za sakupljanje, analizu, i razmenu informacija potrebnih za sprečavanje i kontrolu pranja novca, finansiranja terorizma i predikatnih privrednih krivičnih dela“*, nedostatak osoblja će ostati izazov za srpsku državnu upravu.

Kao završnu primedbu, gospodin Milovanović je izrazio zahvalnost učesnicima na njihovom aktivnom učešću i živoj diskusiji i pozvao je kolege iz Saveta Evrope da finaliziraju plan aktivnosti na osnovu iznetih predloga što je pre moguće. * * *

9.3 Aneks III: Spisak institucija/učesnika uključenih u projekat

Spisak učesnika Projekat MOLI–Srbija: Početne aktivnosti/Radionica/Bilateralni sastanci (17-21. januar 2011. godine)						
Ime i prezime		Funkcija	Institucija	Adresa e-pošte:	Telefon:	Prethodni zasebni sastanak
1	G-din Miodrag Đudić	Državni sekretar	Ministarstvo finansija			Da
2	G-din Milovan Milovanović	Načelnik Odeljenja za međunarodnu saradnju	USPN	milovanovic@apml.org.rs		Da
3	G-đa Milunka Milanović	Savetnik u Odeljenju za međunarodnu saradnju	USPN	mmilovanovic@apml.org.rs		Da
4	G-din Aleksandar Vujičić	Direktor	USPN	avujiic@apml.org.rs		Da
5	G-đa Danica Todorović	Rukovodilac Grupe za praćenje сумњивих трансакција банака	USPN	dtodorovic@apml.org.rs		Da
6	G-din Miroslav Starovlah	Referent	USPN	mstarovlah@apml.org.rs		Ne
7	G-din Ivica Milivojević	IT stručnjak	USPN	imilivojevic@apml.org.rs		Da
8	G-đa Sara Srdić	Referent	Uprava carine	srdics@carina.rs	+ 381 64 858 26 28	Ne
9	G-đa Jelisaveta Srnić	Savetnik	Uprava carine			Da
10	G-din Dejan Simić	Referent	Poreska uprava	dejan.simic@poreskauprava.gov.rs	+ 381 64 842 21 27	Da

Spisak učesnika Projekat MOLI–Srbija: Početne aktivnosti/Radionica/Bilateralni sastanci (17-21. januar 2011. godine)						
Ime i prezime		Funkcija	Institucija	Adresa e-pošte:	Telefon:	Prethodni zasebni sastanak
11	G-din Goran Šepelj	Savetnik	Devizni inspektorat	goran.sepelj@devizni.gov.rs	+ 381 63 385 468	Da
12	G-đa Dubravka Sudar	Savetnik	Devizni inspektorat	dubravka.sudar@devizni.gov.rs	+ 381 64 893 15 30	Da
13	G-din Milan Ljubović	Savetnik	Uprava za igre na sreću		+ 381 65 677 22 44	Da
14	G-din Nenad Vujić	Direktor	Pravosudna akademija	nenad.vujic@pcsrbija.org.rs		Da
15	G-đa Momira Matić	Referent	Pravosudna akademija	momira.matic@pcsrbija.org.rs	+ 381 11 218 33 16	Ne
16	G-din Mirko Milovanović	Referent	Pravosudna akademija	mirko.milovanovic@pcsrbija.org.rs	+ 381 11 218 49 10	Ne
17	G-din Vladan Petrović	Project Manager-Operations	DEU	vladan.petrovic@eeas.europa.eu		Da
18	G-din Gianluca Vannini	Task Manager	DEU	gianluca.vannini@ec.europa.eu	+ 381 11 3083 200	Ne
19	G-đa Olgica Miloradović	Zamenik javnog tužioca	Republičko javno tužilaštvo	olgica.miloradovic@rjt.gov.rs		Da
20	G-din Slobodan Radovanović	Zamenik javnog tužioca	Republičko javno tužilaštvo	slobodan.radovanovic@rjt.gov.rs		Da
21	G-din Milan Bojković	Zamenik javnog tužioca	Republičko javno tužilaštvo	milan.bojkovic@rjt.gov.rs	+ 381 65 233 43 02	Da
22	G-din Aleksandar Milojević	Načelnik Jedinice za finansijske istrage	Ministarstvo unutrašnjih poslova –	aleksandar.milojevic@mup.gov.rs		Da

Spisak učesnika Projekat MOLI–Srbija: Početne aktivnosti/Radionica/Bilateralni sastanci (17-21. januar 2011. godine)					
Ime i prezime	Funkcija	Institucija	Adresa e-pošte:	Telefon:	Prethodni zasebni sastanak
		Jedinica za finansijske istrage			
23	G-din Željko Gačić	Referent	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Jedinica za finansijske istrage	+ 381 64 89 22 399	Ne
24	G-đa Danijela Popović	Referent	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Jedinica za finansijske istrage	+ 381 64 89 24 260	Ne
25	G-din Dragomir Trninić	Načelnik Jedinice za borbu protiv privrednog kriminaliteta	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Služba za borbu protiv organizovanog kriminala	dragomir.trninic@mup.gov.rs	Da
26	G-din Nikola Guteša	Referent	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Služba za borbu protiv organizovanog kriminala	+ 381 64 89 22 389	Ne
27	G-din Dusan Aleksić	Savetnik za platni promet	Narodna banka Srbije	+ 381 64 860 80 95	Ne
28	G-din Goran Bošković	Profesor	Policijska akademija	goran.boskovic@kpa.edu.rs	+ 381 89 25 009 Da

Spisak učesnika Projekat MOLI–Srbija: Početne aktivnosti/Radionica/Bilateralni sastanci (17-21. januar 2011. godine)						
Ime i prezime		Funkcija	Institucija	Adresa e-pošte:	Telefon:	Prethodni zasebni sastanak
29	G-din Aleksandar Čudan	Referent	Policijska akademija	aleksandar.cudan@kpa.edu.rs	+ 381 64 892 66 07	
30	G-din Agnes Ćurčić	ASODI, Menadžer kancelarije	Novosadska škola novinarstva	agnes@novinarska-skola.org.rs	+ 381 21 42 42 46 ili + 381 66 63 41 879	Ne
31	G-din Zoran Škobić	Referent	Udruženje računovođa i revizora Srbije	skobicz@srrs.rs	+ 381 11 33 44 404	Ne
32	G-đa Danka Vasić	Savetnik	Ministarstvo pravde	danka.vasic@mpravde.gov.rs	+ 381 11 36 22 246	Ne
33	G-đa Svetlana Magdelinić	Referent	Udruženje banaka	svetlana.magdelinic@ubs-asb.com	+ 381 11 30 20 764	Ne
34	G-din Goran Kuprešanin	Referent	Komisija za hartije od vrednosti	goran.kupresanin@sec.gov.rs	+ 381 65 311 51 07	Ne
35	G-đa Ljubica Knežević	Sudija Vrhovnog suda	Vrhovni kasacioni sud		+ 381 63 200 731	Ne
36	G-đa Gordana Marković	Savetnik Vrhovnog suda	Vrhovni kasacioni sud		+ 381 63 777 44 00	Ne
37	G-din Fitz-Roy Drayton	Dugoročni savetnik	Tim projekta CAR – Savet Evrope	fitzroy.drayton@coe.int	+ 381 11 3088 411 lok. 108	n/a
38	G-đa Silvija Panović-Đurić	Lokalni projektni savetnik	Tim projekta CAR – Savet Evrope	silvija.panovic-djuric@coe.int	+ 381 11 3088 411 lok. 103	n/a
39	G-din Aleksandar Stojanović	Lokalni projektni asistent	Tim projekta CAR – Savet Evrope	aleksandar.stojanovic@coe.int	+ 381 11 3088 411 lok. 107	n/a

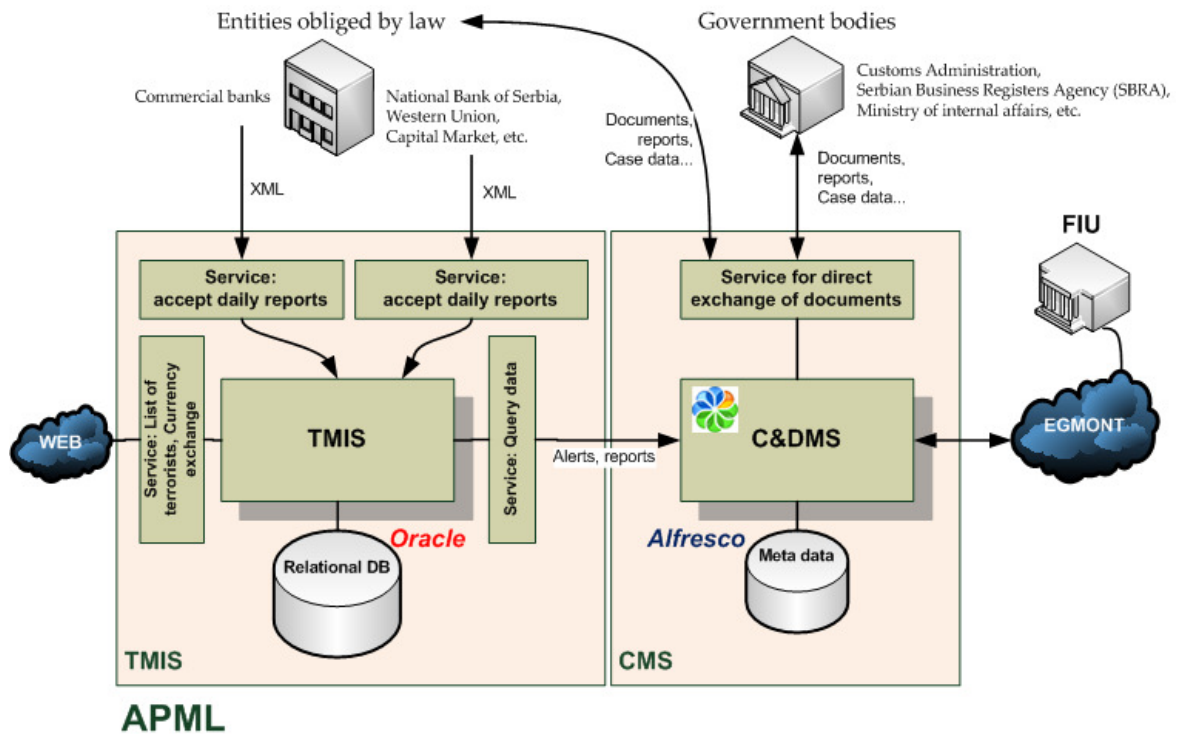
Spisak učesnika Projekat MOLI-Srbija: Početne aktivnosti/Radionica/Bilateralni sastanci (17-21. januar 2011. godine)						
Ime i prezime		Funkcija	Institucija	Adresa e-pošte:	Telefon:	Prethodni zasebni sastanak
39	G-đa Miroslava Balabanović	Lokalni projektni asistent	Tim projekta CAR – Savet Evrope	miroslava.balabanovic@coe.int	+ 381 11 3088 411 lok. 124	n/a
40	G-din Mark Van Thiel	Stručnjak Saveta Evrope	Institut za državnu upravu u Bazelu (<i>Basel Institute on Governance</i>)	mark.vanthiel@baselgovernance.org	+ 41 61 205 55 11 ili + 41 79 960 85 06	n/a
41	G-đa Ardita Abdiu	Šef Jedinice za borbu protiv korupcije i pranja novca (CMLU)	Sekretarijat Saveta Evrope (DG-HL)	ardita.abdiu@coe.int	+ 33 3 88 41 26 29	n/a
42	G-din Lado Lalicic	Menadžer projekta	Sekretarijat Saveta Evrope	lado.lalicic@coe.int	+ 33 3 88 41 29 76	n/a
43	G-đa Tanja Naumovski-Egerton	Projektni asistent (od 1. februara 2011.)	Sekretarijat Saveta Evrope	tanja.naumovski-egerton@coe.int	+ 33 3 90 21 4557	n/a

9.4 Aneks IV: Potrebe USPN za informacionim tehnologijama – Procena situacije

Da bi se razumela celokupna slika trenutnog stanja u IT rešenja Uprave, slika ispod ovog dela teksta daje prikaz logičke arhitekture njenog informacionog sistema sa najrelevantnijim segmentima.

USPN poseduje relacionu bazu podataka („TMIS“ na platformi Oracle) gde se registruje veliki broj finansijskih transakcija, hartija od vrednosti i transfera novca. Postoji aplikacija za efikasno automatsko prihvatanje i obradu XML datoteka koja je implementirana u toj bazi podataka. Ovo su strukturirani izveštaji koji svakodnevno pripremaju komercijalne banke i drugi obveznici, kako se i navodi u Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

Drugi veoma značajan segment informacionog sistema USPN je i sistem za upravljanje dokumentima (CMS), koji je izveden na *Alfresco* platformi otvorenog izvora. Repozitorijum ovog s CMS sistema obuhvata sve slučajeve i dokumente prikupljene od kada je Uprava osnovana. Dokumenti se dobijaju od i u razmeni sa državnim organima, obveznicima i stranim FOS na dnevnoj osnovi. Sistem za elektronsku razmenu dokumenata sa obveznicima je u završnoj fazi, uz zaštitu podataka korišćenjem sertifikata i protokola *https*.

Slika 1. Globalna arhitektura informacionog sistema USPN

Analize i upiti u vezi sa bazom podataka korišćenjem specijalnog alata TMIS-a za napredne analize (*Oracle Discoverer*) poslužiće kao osnova za I2 dijagrame. I2 je alat za vizualizaciju i analizu odnosa između različitih učesnika u finansijskim transakcijama i transakcijama sa hartijama od vrednosti. I2 dijagrami se čuvaju u *Alfresco CMS*-u, zajedno sa internim dokumentima, koji u stvari predstavljaju rad analitičara u konkretnom slučaju.

Značajna poboljšanja u sektoru IT USPN uključuju sledeće planove:

Strategija, procedure i aktivnosti za oporavak sistema nakon havarije,
Oracle BI i integracija sa *Alfresco CMS*-om
Automatizovane analize baze podataka transakcija
Nadogradnja sistema za upravljanje slučajevima i dokumentima – *Alfresco CMS*
Izrada nove internet prezentacije

Sledeća poglavlja detaljno elaboriraju svaku od datih tema pojedinačno.

9.4.1 Oporavak sistema nakon havarije

Uprava prodavnice velike količine podataka i dokumenata prikupljenih u okviru vršenja svojih nadležnosti. Ukoliko neki značajan deo ovih podataka bude izguljen, to bi predstavljalo nepopravljivu štetu Upravi. Stoga je neophodno da postarati se da postoji strategija i procedura za oporavak sistema u slučaju prirodne nepogode i havarije koja bi usledila – požara, zemljotresa, itd. Osim toga, pri planiranju i razvoju procedura za oporavak sistema nakon havarije, mora da se uzme u obzir da su u pitanju informacije koje su vrlo poverljive, a posebno one koje se nalaze u dokumentima, a da je aspekt zaštite u prenosu podataka i održavanju rezervne kopije od apsolutno vitalnog značaja.

Mere i ciljevi

Prilikom definisanja strategije za oporavak nakon havarije, važno je postaviti odgovarajuće ciljeve:

prihvatljiv gubitak podataka u smislu vremena – Ciljano vreme oporavaka (engl: *Recovery Point Objective* – RPO). Ako je prihvatljiv gubitak podataka maksimalno 24 sata, onda se održavanje rezervne (bekap) kopije podataka na lokaciji za oporavak od havarije može vršiti jednom dnevno. Ukoliko je zahtev da se gubitak podataka drži u vremenskom intervalu manjem od sat vremena, onda se pravljenje nove verzije bekap sistema vrši svakog sata.

Drugi važan parametar je očekivano vreme za oporavak sistema u slučaju havarije – ciljano vreme oporavka (*Recovery Time Objective* – RTO). To je u stvari vreme potrebno da se sistem u potpunosti povрати u funkcionalno stanje pomoću rezervne kopije sistema sa bekap lokacije. Najbrži oporavak sistema moguć je ako se cela ažurirana kopija proizvodnog sistema drži spremna za korišćenje na lokaciji za oporavak sistema.

Sprovođenje procedure za držanje rezervne kopije na lokaciji oporavka i procedure za potpuni oporavak sistema pomoću rezervne (bekap) kopije na lokaciji za oporavak sistema zavisi od vrednosti parametara RPO i RTO.

USPN smatra prihvatljivim gubitak podataka od 24 časa, što znači da osvežavanje podataka za rezervnu kopiju radi oporavka sistema nakon havarije mora da se radi bar jednom dnevno. U tom slučaju, znajući da USPN radi osam sati svakog radnog dana, najveća moguća količina podataka u smislu vremenskog perioda će biti samo osam časova (RPO = 24h). Prihvatljivo vreme za potpuni oporavak sistema u slučaju potpunog uništenja jednog ili više ključnih servera na primarnoj lokaciji je 24 sata (RTO = 24 sata). Ovo zahteva potpunu funkcionalnost sistema na rezervnoj lokaciji, kako u pogledu podataka, tako i u pogledu aplikativnih rešenja.

Lokacija za oporavak nakon havarije

Uprava je odlučila da koristi eksterne obezbeđivače oporavka nakon havarije kako bi se obezbedio sajt i sistem koji stoji u pripravnosti, umesto da koristiti sopstvene opremu na daljinu, jer bi opremanje sopstvene lokacije za oporavak nakon havarije bilo previše skupo. Prilikom izbora mogućeg dobavljača, posebnu pažnju treba posvetiti na bezbednosne uslove koje obezbeđivač može da obezbedi, a to su:

Obezbeđenje protiv nedozvoljenog pristupa serverima (poverljivim podacima),
Bezbedna i kvalitetna veza između primarne lokacije u USPN i lokacije za oporavak sistema nakon havarije kod provajdera (VPN veza i brzi link),
Mogući pristup i periodične provere kako funkcioniše sekundarni sistem za oporavak nakon havarije na sekundarnoj lokaciji .

Procedura oporavka nakon havarije

Procedure koje bi trebalo da budu uspostavljene pre svega odnose na softversko rešenje kako da se okruženje na lokaciji za oporavak sistema nakon havarije drži ažuriranim. Aktivnosti koje je potrebno izvršiti i uslovi koje moraju biti ispunjeni su sledeći:

Trebalo bi da postoji bezbedan VPN link za transfer podataka i održavanje rezervne (bekap) kopije sistema. Link mora biti visokog kvaliteta, tako da ne bude usko grlo za prenos podataka i oporavak sistema na primarnom mestu, ako je to neophodno potrebno.

Povremena testiranja rada sistema na lokaciji za oporavak sistema nakon havarije i provera ažuriranja podataka su veoma važne stavke. S obzirom da se prenos podataka i ažuriranje sistema na lokaciji za oporavak sistema nakon havarije obično vrši pomoću automatizovanih procedura i alata, neophodno je da se povremeno proveriti da li se prenos podataka vrši onako kako se očekuje, i u kojoj meri su podaci na lokaciji za oporavak sistema nakon havarije ažurirani. Takođe je potrebno povremeno proveriti da li rezervni sistem pravilno funkcioniše, što je zapravo provera celokupnog Okruženja za oporavak sistema nakon havarije.

Rešenje za *Oracle* baze podataka TMIS jeste – postepeni prenos promena iz proizvodnog sistema ili napredno rešenje uz pomoć tehnologije *Oracle Data Guard*. Ako se koriste servisi softverskog alata *Oracle Data Guard*, podaci bi se ažurirali u realnom vremenu na lokaciji za oporavak sistema nakon havarije. Takođe je potrebno uzeti u obzir alata *Oracle Identity Management*, koji sadrži sve sertifikate koje je Uprava objavila kako bi mogli da ih koriste referenti koji rade na slanju podataka kod obveznika.

Povodom prenosa podataka na lokaciju za oporavak sistema nakon havarije za *Alfresco CMS*, potrebno je da se u obzir uzmu sledeći elementi:

Spremište dokumenata iz fajl-sistema,

Baza podataka u kojoj *Alfresco CMS* čuva svoje meta-podatke (MySQL)

Preporučuje se strategija replikacije *Alfrescovog* spremišta i baze podataka na lokaciji za oporavak sistema nakon havarije, što podrazumeva čuvanje rezervne kopije svih podataka koji se ažuriraju u realnom vremenu.

Serveri i moduli

Prilikom planiranja lokacije za oporavak sistema nakon havarije, važno je obratiti pažnju na činjenicu da su najvažniji i najosetljiviji delovi sistema USPN upravo segmenti informacionog sistema u kojima postoji najveća dinamika modifikacije podataka na dnevnoj osnovi. Ovi segmenti uključuju *Oracle TMIS* baze podataka, *Alfresco CMS* proizvodno spremište dokumenata, kao i *Alfresco CMS* spremište na serveru koje služi elektronsku razmenu dokumenata. Ova dva spremišta se razlikuju, s obzirom da se dokumenta na serveru mogu elektronski razmenjivati

samo od strane ovlašćenih korisnika koji poseduju validne sertifikate. Dokumenti pripremljeni za slanje i / ili dokumenti koji su primljeni imaju meta podatke u značajno smanjenom broju u odnosu na one dokumente koji se nalaze na proizvodnom serveru. Ukoliko bi podaci sa ovog servera bili izgubljeni, poslovanje Uprave ne bi bilo ugroženo, ali bi dalja elektronska razmena podataka sa obveznicima bila otežana. Isto bi se desilo kada bi se izgubili izveštaji i statistike namenjene korisnicima sistema za elektronsku razmenu; pa je neophodno da se i ovi podaci takođe čuvaju.

Što se tiče obezbeđivanja odgovarajućih servera na lokaciji za oporavak sistema nakon havarije, njihove funkcije i performanse bi trebalo da budu slična onima kod proizvodnog sistema, jer postoji potreba za veoma brzim oporavkom sistema nakon havarije. Kako je održavanje rezervne kopije sistema na lokaciji za oporavak sistema nakon havarije usko povezano sa poznavanjem funkcija proizvodnog sistema, sastavni deo obezbeđenja rešenja za oporavak sistema nakon havarije bi trebalo da obuhvati i pružanje odgovarajućih servera za ovu svrhu – po principu „ključ u ruke“.

Predlog za poboljšanje bezbednosti podataka i obezbeđenje funkcionisanja sistema u slučaju mehaničkog kvara na opremi

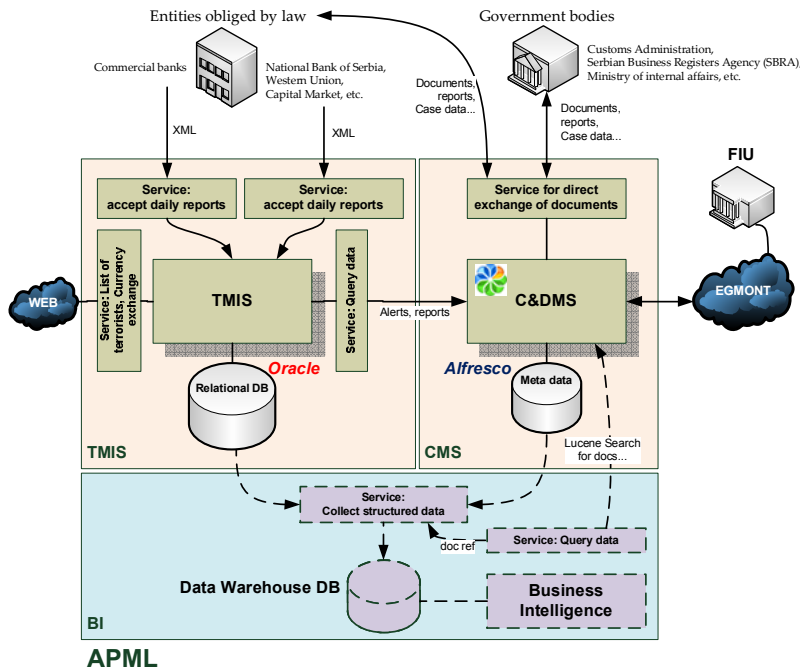
Dve hiljade sedme godine Uprava je nabavila server *HP Integrity 7640* iz donacije EAR. Projekat je podrazumevao konsolidovano rešenje koje obezbeđuje čuvanje podataka dobijenih od strane Uprave na dnevnoj osnovi, i koji je po zakonu Uprava obavezna da čuva u periodu od deset godina. Podaci se čuvaju na sistemu za skladištenje podataka *EVA* i ažuriranje rezervne kopije podataka obavlja se na dnevnoj bazi. Operativni sistem *Windows 2003 Server* i baza podataka *Oracle Database 10g ahs* instalirani su na *HP Integrity* serveru. Postoji potreba da se kupe manji server koji bi na sebi imao kopiju-ogledalo (*mirror copy*) samog operativnog sistema, kao i kopiju konfiguracije baze podataka. Sam server bi bio u režimu rada van mreže (*offline*) i aktivirao bi se samo u slučaju mehaničkog kvara glavnog servera. To bi olakšalo postupak licenciranja softvera, s obzirom da dodatne licence onda ne bi bile potrebne. Pored toga, rezervni server bi bio opremljen sa maksimalnom količinom RAM memorije i brzim procesorom (*Intel Xeon ili AMD Opteron*), a korisnici ne bi osetili prelazak na rezervni server u toku rada u slučaju mehaničkog kvara glavnog servera. Rezervni server bi bio povezan sa *EVA* sistemom za skladištenje podataka SAN svič, koji Uprava već poseduje. Ova aktivnost bi omogućila Upravi da ima neometan pristup bazi podataka u slučaju mehaničkog kvara na serveru. Na taj način, rad bi bio prekinut samo na nekoliko minuta, što Uprava smatra da je prihvatljivo. Nakon što mehanički kvar na glavnom serveru bude otklonjen, a vreme potrebno za zavisi od vrste i stepena kvara, glavni server bi ponovo bio aktiviran i rezervni server se vraća u režim rada van mreže. Ovo rešenje, zajedno sa procedurama za pravljenje rezervnih (bekap) kopija i procedurama za oporavak sistema nakon havarije bi rešilo pitanje zaštite podataka i neometanog pristupa podacima. Sprovođenje ovog rešenja će dovesti do toga da Uprava bude saobrazna sa svim međunarodnim standardima o zaštiti podataka definisanim kao službena tajna.

9.4.2 Oracle BI i integracija sa Alfresco CMS-om

Implementacija rešenja za skladištenje podataka (*Data Warehouse*) za bazu podataka

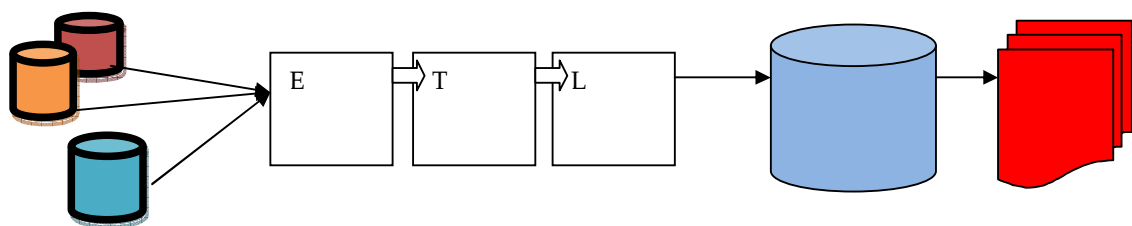
Uprava u svom radu koristi podatke iz različitih izvora. Podaci iz obveznika primaju se u XML formi kroz TMIS, kao i obliku Excel tabela (Western Union, EKI transferi); podaci od drugih državnih organa (Narodne banke Srbije, tužilaštva i sudova, Poreske uprave, Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave carina, kao i Agencije za privredne registre) primaju se u formatima .xls i .csv. Sistem za upravljanje slučajevima i dokumentima (Case and Document Management System – CMS) postoji i funkcioniše u Upravi već godinu dana, i koristi *MySQL* bazu podataka, a

zasnovan je na platformi *Alfresco*. Zbog ovoga su pretrage podataka i analize podataka teže. Problem sa različitim bazama podatka i formatima podataka bi bio rešen ako bi bio uveden sistem skladištenja podataka, koji bi ujedinio sve baze podataka koje koristi Uprava. Sistem skladištenja podataka jeste rešenje zasnovano na principu da se različiti podaci izdvajaju iz nekoliko različitih baza podataka i čuvaju u posebnim skladištima podataka. To predstavlja kopiju podataka o transakcijama, posebno strukturiranih za potreba upita i analiza. Za tu svrhu, *strukturirani* znači da se podaci prikupljaju iz nekoliko baza podataka a čuvaju se u istom format, što omogućava lakše pretraživanje.

Slika 2. Naznaka integracije skladišta podataka i Oracle Bi-ja sa IT sistemom USP

Implementacija sistema skladišta podataka (*Data Warehouse system*) bi takođe omogućila razvoj ETL procedura [eng: *extraction, transformation, loading*] odnosno procedura za vađenje, transformaciju i učitavanje podataka. ETL procedure su grupe procesa čiji je cilj prikupljanje, transformacija i spremanje podataka iz više izvora u jedinstveno skladište podataka. Konsolidacija podataka se vrši kako bi se izbegla redundantnost podataka. Pored mogućnosti da se isti podaci pojavljuju na više mesta u bazi podataka, oni često mogu biti nedosledni, odnosno često njihove vrednosti izgledaju različito na različitim mestima. Zbog toga, potrebno je da se takvi podaci što pre otkriju i konsoliduju. *Kliring*, kao pripremna aktivnost procesa ETL proces ima za namenu da ukloni podatke koji se pojavljuju kao rezultat prethodne greške tokom rada (greška znači podatak koji nije potpun, tačan, dosledan, itd).

Baza podataka o transakcijama
Izveštaji

ETL procedura

Skladište podataka BI

Slika 3. Osnovna šema skladišta podataka koji se učitavaju iz različitih izvora i baza podataka

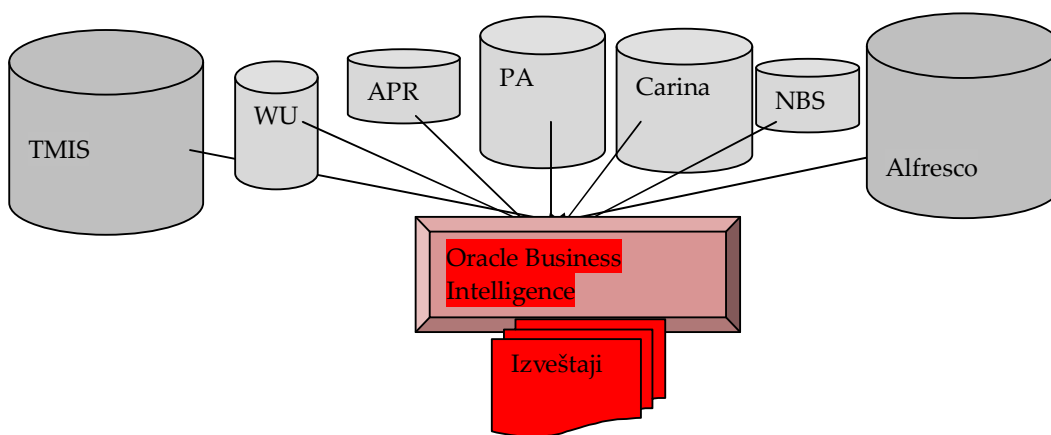
Uvođenje sistema skladišta podataka bi takođe omogućio implementaciju *Oracle Business Intelligence Tools* (alati za poslovno prikupljanje podataka), koja bi u velikoj meri mogli da ubrzaju i da unaprede proces analize podataka.

Primena nove generacije Business Intelligence alata

Od 2008. godine, Uprava za sprečavanje pranja novca koristi *Oracle* bazu podataka za prijem, skladištenje i čuvanje podataka dobijenih od obveznika u skladu sa Zakonom i od drugih državnih organa. Međutim, podaci koje Uprava dobija od određenih obveznika koji nisu postojali u vreme razvoja sistema za elektronski prijem i obradu transakcija (*TMIS*) šalju se u formatu koji se ne mogu učitati u bazu podataka. Takođe, podaci koje Uprava dobija od određenih državnih organa stižu u formatu koji nije kompatibilan sa *Oracle* bazom podataka. Podaci su različitim formatima i imaju različitu strukturu pa njihova priprema da bi se koristili u analizi i izradi izveštaja zahteva značajnu količinu vremena i sredstava. S druge strane, Uprava već godinu dana koristi sistem za upravljanje dokumentima zasnovan na platformi *Alfresco*, koji koristi *MySQL* bazu podataka.

Uprava trenutno koristi softverski alat *Oracle Discoverer* za analizu i izveštaje. Ovo je alat namenjen za kreiranje ad hoc zahteva, izveštaja i analiza podataka na osnovu unosa iz *Oracle* baze podataka. Raspored opcija, funkcionalnost i mogućnosti *Oracle Discoverera* imaju ograničenja koja su sve više i više očigledna sa povećanjem količine podataka u bazi podataka. Ovaj problem se može rešiti primenom sistema poslovne inteligencije, koji će biti u stanju da podrži sve ove podatke i koji će ponuditi skup alata za obavljanje analiza i kreiranje izveštaja.

Oracle Business Intelligence je složen skup alata i komponenata koji nudi kompletan asortiman analitičkih elemenata, kao i kreiranja i objavljivanje izveštaja, uključujući interaktivne panele, ad hoc zahteve, izveštaje i Web analize, kao i distribuciju statističkih izveštaja. *Oracle BI* zasnovan je na dokazano dobrom rešenju –Siebel tehnologiji – potpuno servisno orijentisanoj arhitekturi koja je nova generacija BI alata. Sistem omogućava konsolidaciju podataka iz više analitičkih izvora i nudi jedinstvenu, logičnu prezentaciju svih podataka, standardizaciju formulara za izveštaje, pri čemu je krajnji rezultat konsolidovani izveštaj. Ovaj sistem pruža jednostavnu i praktičnu prezentaciju izveštaja i analiza i korisniku pruža maksimalnu poslovnu fleksibilnost u njegovom korišćenju.

Slika 4. Priprema izveštaja od strane Oracle BI iz najvažnijih strukturiranih podataka USPN.

Implementacija Oracle *Business Intelligence* rešenja u Upravi bi poboljšala njene analitičke i izveštajne procese, olakšalo pretraživanje podataka, poboljšala bi se pouzdanost, omogućilo analitičarima da kreiraju ad hoc zahteve nezavisno, na osnovu svoje intuicije i iskustva, uz poštovanje svih podataka u posedu Uprave. A, s obzirom da se svi podaci drže u jedinstvenom skladištu podataka, njegova implementacija će na kraju povećati brzinu pretraživanja, i zaštitu podataka kako od gubitka tako i od neovlašćenog pristupa.

Integracija Alfresco CMS-sa drugim izvorima podataka koristeći BI izveštaje

Business Intelligence izveštaji se uglavnom koriste kao ulazne informacije za I2, što je alat koji stvara vizuelnu prezentaciju i analizu odnosa između različitih učesnika u finansijskim i transakcijama sa hartijama od vrednosti. I2 dijagrami, zajedno sa internim dokumentima koje proističu iz rada analitičara na predmetu, čuvaju se u *Alfresco CMS-u*. Stvaranje izvještaja u analitičkim i sumnjivim slučajevima je trenutno rezultat velikog broja ručnih pokretanja pretraga po TMIS bazi podataka, a rezultati takvih upita se koriste da se izradi dokument koji predstavlja izveštaj za jedan konkretni slučaj.

Implementacija novog „čarobnjaka“ u CMS-u *Alfresca*, koji bi automatizovao analitičko kreiranje izveštaja kod slučaja, pojednostavila bi ovaj proces u velikoj meri, što bi smanjilo mogućnost ljudske greške i stvorilo dosledne kriterijume pod kojima bi se takvi izveštaji stvarali. Izveštaji bi se stvarali na zahtev analitičara, dok bi verziranje ovog internog dokumenta omogućilo držanje različitih verzija dokumenta i omogućilo korišćenje podataka iz prethodnih verzija dokumenta.

Nakon njihovog stvaranja pomoću „čarobnjaka“, interni dokument „analitički izveštaj o slučajevima“ predmet je dalje manuelne izmene i dopune korišćenjem podataka prikupljenih na osnovu zahteva za informacije koje se razmenjuju sa raznim državnim organima, obveznicima, i stranim FOS.

9.4.3 Automatske analize baze podataka o transakcijama

Predlog da se uvede sistem za analizu i rangiranje transakcija u odnosu na sumnje o pranju novca i finansiranju terorizma razvijen je na osnovu iskustava finansijsko-obaveštajnih jedinica Evropske unije i međunarodnim standardima u ovoj oblasti.

Sistem za automatizovanu analizu TMIS baze podataka, koja sadrži podatke o finansijskim transakcijama, transferima novca i hartija od vrednosti, predložen je kao značajno unapređenje softvera. Ovo proširenje će biti realizovano kao novi integralni modul informacionog sistema USPN, a takođe je predviđena potpuna veza sa postojećim sistemom za upravljanje slučajevima i dokumentima *Alfresco CMS*.

Primena indikatora i pravila rangiranja transakcija

Implementacija ovog sistema podrazumeva primenu velikog broja indikatora i pravila za rangiranje sumnjivih transakcija za sve tipove obveznika. Moguće je definisanje proizvoljnog broja pravila koja se zatim mogu kombinovati u složena pravila. Složena pravila podrazumevaju

provere da li je jedan broj različitih uslova u pogledu neke transakcije ispunjen ili ne. Unošenje i održavanje sistema pravila za automatsku analizu baze podataka treba da bude jednostavan i intuitivan, tako da osoblje USPN može samostalno da definiše i stalno unapređenje sistem implementiranih pravila.

Prilikom sprovođenja ovog sistema za automatizovanu pretragu i rangiranje rizika, neophodno je da se obezbedi verziranje primenjenih šifrnika transakcija i kao i verzije indikatora. Razlog za to je moguća promena značenja pojedinih šifri uplate za dinarske i devizne transakcije, kao i proširenje ili ograničavanje spiska indikatora, ili dodavanje novih indikatora za nove obveznike.

Sistem rangira sve transakcije dobijene od obveznika u skladu sa Zakonom, kao i transakcije iz drugih izvora (Narodne banke Srbije, Western Union, carina, itd) koje se nalaze u bazi podataka USPN. Rangiranje se vrši u određenom opsegu vrednosti, u zavisnosti od rizika o pranja novca ili finansiranja terorizma (rizik od PN i FN) koje svaka transakcije sobom nosi. Opseg rizika deli se na tri nivoa, na sledeći način: nizak, srednji i visoki rizik.

Kako sistem funkcioniše

Automatsko pretraživanje i rangiranje unesenih transakcija, u pogledu sumnjivih transakcija, trebalo bi da se sprovodi svakodnevno, nakon prijema svih izveštaja od komercijalnih banaka, Western Uniona, Narodne banke Srbije, tržišta kapitala. Cilj je da se svi novi unosi rangiraju prema datom parametru. Nakon procene svih transakcija ovom automatizovanom pretragu i korišćenje niza pravila, neobične ili potencijalno sumnjive transakcije se evidentiraju u posebnoj listi namenjenoj za dalji analitički rad. Automatsko pretraživanje i primena pokazatelja i pravila za nove transakcije unose obavlja se u tzv. tihom režimu koji ne utiče na korisnike i njihov rad, niti zahteva da se čeka na analizu da se završi.

S obzirom da USPN svakodnevno dobija veliki broj unosa u XML formatu, od čega većina njih dolazi iz komercijalnih banaka, preporučuje se da se sistem za automatizovanu pretragu i rangiranje unosa na neobične ili potencijalno sumnjive transakcije može počne sa radom nakon isteka radnog vremena USPN. Tako će rezultati rada sistema biti dostupni na početku radnog vremena narednog radnog dana za USPN.

USPN već ima servis za automatsko preuzimanje spiska terorista. Sistem za automatsko pretraživanje i rangiranje rizika bi trebalo da vrši automatsko poređenje onih koji se bave određenom transakcijom sa spiskom poznatih terorista.

Puna veza sa Alfresco CMS-om

Nakon automatskog pretraživanja, spisak potencijalno sumnjivih transakcija snima se na sistem za upravljanje dokumentima i predmetima (*Alfresco CMS*). Na osnovu toga ko su osobe koje učestvuju u transakcijama, automatski se vrši uparivanje sa relevantnim analitičkim i sumnjivim slučajevima (spisak sumnjivih lica, spisak nadziranih lica). Ako je jedna, ili više, novih transakcija, od značaja za neki slučaj, pristigla prethodnog dan i ocenjena je kao potencijalno sumnjiva, u tom slučaju sistem kreira novi dokument i prikazuje ga sa svim podacima o onima koji su uključeni u takvoj transakciji, zajedno sa vrstom transakcije, iznosima i procenom rizika.

One nove transakcije iz baze podataka, koje su ocenjene kao neobično ili potencijalno sumnjive, ali ne mogu biti uparene sa postojećim analitičkim ili sumnjivim slučajevima, prikazuju se načelnicima odjeljenja sa oznakom „važno“. Osoblje USPN može, u okviru sistema upravljanja

dokumentima i slučajevima, da vrši detaljne analize ovih transakcija, i ima mogućnost da otvori novi analitički ili sumnjivi slučaj.

Analitički procesi koje sprovode analitičari USPN kombinovaće spiskove neobičnih ili potencijalno sumnjivih transakcija sa drugim izvorima podataka, kao što su spiskovi sumnjivih lica, nadziranih lica, podatke iz državnih organa, stranih FOS, spiskovi terorista, *World Check*, podaci sa interneta, itd.

U zavisnosti od rezultata analitičkih procesa donosi se odluka o tome da li da se otvori novi analitički ili sumnjiv slučaj.

Očekivana korist od implementacije sistema

Pretrage i analize trenutno nisu automatizovana i nisu vezane za dokumenta i sistem upravljanja predmetima *Alfresco CMS*. Pokazatelji i pravila o rangiranju rizika se ne primenjuju u bazi podataka TMIS (koja sadrži gotovinske transakcije i izvještaje o sumnjivim transakcijama, kao i podatke o transakcijama iz drugih izvora: Narodna banka Srbije, Western Union). Za potrebe pretrage koriste se predefinisani zahtevi kao i *Oracle Discoverer*, dok izvještaji stvoreni na ovaj način ponekad sadrže obiman skup podataka koji zahtevaju dalju analizu. Uvođenjem *Business Intelligence* alata nove generacije – *Oracle Siebel* na mesto *Oracle Discoverera*, u okviru projektnog predloga za poboljšanje rada USPN, doprinelo bi kvalitetu primenjenog integralnog informacionog sistema USPN (videti poglavlje 2).

Sistem za automatizovanu analizu i rangiranje transakcija u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma bi obezbedio da Upravi za sprečavanje pranja novca vredan alat koji bi podigao nivo kvaliteta i efikasnosti rada USPN u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

To bi takođe dovelo do pune integracije baze podataka TMIS i *Alfresco CMS-a*, sistema za upravljanje dokumentima i slučajevima.

10.5.4 Unapređenje sistema za upravljanje dokumentima i predmetima (CMS)

Rad Uprave karakteriše veliki broj dokumenata heterogene prirode (.pdf, .doc, .rtf, .xls, .html, .anb...) koji se primaju i šalju u štampanom ili elektronskom obliku. Svi dokumenti su grupisani u organizovani u direktorijume ili teme u okviru slučajeva. Pretraga, analiza, statistički izveštaji i slični postupci za posledicu imaju veliki broj internih dokumenata, koji su takođe sastavni deo predmeta. Kao podršku ovom segmentu poslovanja, Uprava poseduje softversko rešenje zasnovano na platformi *Alfresco CMS*.

Kao nastavak ovog projekta, postoji sistem za elektronsku razmenu dokumenata sa obveznicima, čije je testiranje uskoro treba da počne, nakon čega se očekuje njegova puna integracija u sistem. Unapređenje informacionog sistema USPN u 2011. godini bi trebalo da sadrži dodatna poboljšanja sistema za upravljanje dokumentima i predmetima (*CMS-a*) kroz primenu novih funkcionalnosti, kao što su:

Podesivi šabloni dokumenata

Čarobnjak za jednostavno konfigurisanje složenih tokova rada

Čarobnjak za automatsko izveštavanje kod analitičkih i sumnjivih slučajeva

Automatski prijem novih strukturiranih podataka u TMIS:

Prijem strukturiranih podataka poslatih preko usluge Western Uniona

Prijem strukturiranih podataka, od određenih obveznika kroz obrasce propisane od strane Uprave.

1. Podesivi šabloni dokumenata

Svi šabloni dokumenata su trenutno definisani u sistemu korišćenjem html formata u kombinaciji sa uputstvima jezika *Free Marker Template*. Neophodno je da se omogući fleksibilnost i lako definisanje šablona dokumenata, bez potrebe da se poznaju programski jezici kao što su html ili *Free Marker Template*. Cilj ovog poboljšanja je da se USPN opremi novom alatom unutar postojećeg DMS sistema, koja će osigurati, prema potrebi, nezavisno, brzo i jednostavno konfigurisanje željenog broja šablona.

Definisanje šablona bi trebalo da se radi u editoru koji omogućava formatiranje budućeg dokumenta na način na koji bi takav dokument trebalo kasnije da izgleda. Svi promenljivi elemente šablona, kao što je kombinovanje različitih meta-podataka sa segmentom fiksnog teksta vrši se pomoću jednostavne sintakse. S obzirom da slučajevi i dokumenti imaju veoma obiman skup meta-podataka, kao i da samo prijemnici imaju više podataka o kontaktima i adresi, preporučuje se da se šabloni izrađuju u dva koraka:

Prvi korak rada sa čarobnjakom je izrada teksta samog šablona i dodavanje potrebnih elemenata kao što su grb i slično, izbor fonta, njegove veličine, boje, itd. Takođe je veoma važno da se odabere mesto u tekstu gde bi meta-podaci u datom slučaju, ili dokumentu, trebalo da se pojave.

Drugi korak u čarobnjaku je uparivanje odabranih meta-podataka u tekstu sa spiskom mogućih, odnosno meta-podataka na raspolaganju. Ovaj korak omogućava opciju da korisnik ne mora da zna, u prethodnom koraku čarobnjaka, tačna imena i oznake meta-podataka, ali on ili ona može da ih upari naknadno.

2. Čarobnjak za jednostavno konfigurisanje složenih tokova rada

Sistem za upravljanje dokumentima i predmetima zasnovan je na platformi *Alfresco* i već ima ugrađene opcije za jednostavno definisanje novih tokova rada, kao što su:

Ad hoc zadaci (Ad-hoc Task),
Tok rada za odobravanje i neprihvatanje.

U praksi, korisnik uglavnom ima potrebu za složenijim tokovima rada koji uključuju dva ili više takvih koraka, čak i više različitih izvora (dokumenata) na kojima se taj složeni tok rada primenjuje. Primer je tok rada koji se koristi za modeliranje postupka javnih nabavki, koji podrazumeva nekoliko međuzavisnih radnji odobravanja i jedan broj različitih dokumenata koji podležu odobrenju (odluka u postupku javne nabavke, tenderska dokumentacija, rangiranje ponuda, ugovor sa najuspešnijim ponuđačem, itd). Zbog toga unapređenje *Alfresco CMS* aplikacije pomoću čarobnjaka za lako konfigurisanje i definisanje složenih tokova rada od strane administratora sistema može predstavljati značajan napredak za sistem za upravljanje dokumentima i predmetima USPN.

Takvo poboljšanje je neophodno zbog izmena i dopuna zakonskih propisa koji su doneli nova ovlašćenja USPN u oblasti nadzora nad određenim obavezanim licima. Proširenje nadležnosti USPN u stvari znači da će biti osnovano novo odeljenje, a njegovi procesi rada definisani, kao i

njegova organizacija i podrška koja će se pružiti procesima rada odeljenja, koje će biti uvedenu u jedinstveni sistem za upravljanje dokumentima i predmetima.

3. Čarobnjak za automatizaciju izrade izveštaja kod analitičkih i sumnjivih slučajeva

Stvaranje izveštaja kod analitičkih i sumnjivih slučajeva trenutno se ostvaruje kroz ručno pokretanje početka niza analitičkih upita u TMIS bazu podataka, a rezultati upita se onda koriste za izradu dokumenta, odnosno izveštaja o slučaju.

Implementacijom novog čarobnjaka bi proces stvaranja analitičkog izveštaja u nekom predmetu automatizovao čime bi se ovaj zadatak u velikoj meri pojednostavio, a to bi takođe smanjilo mogućnost ljudske greške i stvorilo dosledne kriterijume pod kojima se ovakvi izveštaji izrađuju. Izveštaji bi se stvarali na zahtev analitičara, dok bi verziranje ovog internog dokumenta obezbedilo da se sačuvaju različite verzije dokumenta i dozvoli eventualno korišćenje podataka iz ranijih verzija dokumenta.

Interni dokument „analitički izveštaj o predmetu“, nakon što se napravo korišćenjem novog čarobnjaka, predmet je daljih ručnih izmena i dopuna pomoću podataka prikupljenih na osnovu zahteva za razmenu informacija sa raznim državnim organima, obveznicima i stranim FOS.

4. Automatski prijem novih strukturiranih podataka u bazu podataka TMIS

4.1. Prijem strukturiranih podataka iz Western Uniona

Postoji očigledna tendencija rasta broja finansijskih transakcija preko Western Uniona, tako da ovaj izvor podataka postaje sve više i više važno u analizama USPN. U cilju da ove podatke na efikasan način pokrije koristeći dijagrame softvera I2, zajedno sa drugim transakcijama koje se vrše preko komercijalnih banaka, menjačnica, itd, podaci koji se dobijaju od Western Uniona trebalo bi da mogu da se učitaju u TMIS bazu podataka.

Neophodno je definisati strukturirani skup podataka i format u kome bi Western Uniona trebalo da šalje podatke USPN. USPN može da diktira obim podataka i strukturu unosa. Trenutno, predlog za strukturu ovih podataka još uvek ne postoji. Format i struktura oblika u kome bi Western Union trebalo da šalje podatke u budućnosti delimično zavisi od izabrane tehnologije i načina na koji će se rešiti funkcionalnost prijema ovih podataka.

4.2. Prijem strukturiranih podataka korišćenjem novih formi izrađenih za obavezana lica od strane USPN

Osim podataka iz Western Uniona, postoji potreba za prijem drugih strukturiranih podataka koje bi USPN trebalo da dobija od drugih obveznika na organizovan način. Ovi podaci bi takođe trebalo da budu prihvaćeni u TMIS, za potrebe naprednih analiza uz pomoć *Oracle Discoverera*, što predstavlja pripremu za grafičke analize koje se prave uz pomoć I2 softvera. Ovo svakako ne isključuje mogućnost da se ovi podaci takođe učitavaju u *Alfresco CMS* spremište podataka, radi efikasnog pretraživanja.

5. Izrada novog Internet sajta

Izrada novog Internet sajta će biti poverena profesionalnoj firmi za Web dizajn koja se bavi ovom vrstom posla, dok će sam dizajn i sadržaj biti kreiran u skladu sa zahtevima USPN. Sajt Uprave bi trebalo da se izvede kroz grafički interfejs, a dodavanje sadržaja i modifikacija dizajna sajta mora biti moguće bez dodatnog programiranja.

Javnost će saznati, koristeći sajt USPN, o nadležnostima USPN i njenom radu, o aktivnostima i merama za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma koje se preduzimaju u Srbiji, kao i o ulozi koju obavezane institucije imaju u sistemu za SPN i FT, čime se podiže nivo svesti javnosti o opasnosti koju predstavlja privredni kriminal u svakodnevnom životu građana Srbije i srpskog društva u celini, kao i neophodnosti da vlada preduzima efikasne mere za eliminisanje te pretnje.

*

*

*

9.5 **Aneks VI: Nacrt plana aktivnosti: verzija od 8. marta 2011.**

**Council of Europe
Conseil de l'Europe**

**European Union
Union européenne**

„Projekat za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Srbiji“
(MOLI Srbija)

Plan aktivnosti

Ukupni cilj: Doprinos demokratiji i vladavini prava sprečavanjem i kontrolom pranja novca i terorizma, te drugih vidova privrednog i finansijskog kriminala u Srbiji u skladu sa evropskim i drugim međunarodnim standardima.

Svrha projekta: Unapređenje kapaciteta sistema u Srbiji za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u pogledu zakonodavstva, stručne osposobljenosti i operativnih kapaciteta.

Naziv projekta: MOLI-Srbija	Broj ugovora: CRIS/2010/252-978	Država: Srbija
Period planiranja: 15. novembar 2010 – 15. novembar 2013. godine	Pripremljen: januara/februara 2011.	Ugovarač: Savet Evrope

Vremenski raspored akcija u okviru aktivnosti koje doprinose očekivanim rezultatima

	3 godine	Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.	
		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.			
OR 0	Pripremna faza projekta																	
Aktivnost 1	Izrada i dostavljanje Plana aktivnosti	Početne aktivnosti (Start-up)			x													
		Izrada Plana rada			x	x												
		Finalizacija i usvajanje od strane Nadzornog odbora				x	x											
Aktivnost 2	Regrutovanje i uspostavljanje projektnog tima	Regrutovanje LPO			x													
		Regrutovanje LPA			x													
		Regrutovanje LTC				x												
		Imenovanje menadžera projekta	x															
		Regrutovanje projektnog asistenta			x													

3 godine		Godina 2010.	Godina 2011.													Godina 2012.	Godina 2013.
36 meseci		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.		
Aktivnost 3	Početna radionica i 1. sednica Nadzornog odbora					x											
	Organizacija inicijalne konferencije						x										
OR 1	Postojanje zakonodavnih predloga za usklađivanje srpskog zakonodavstva sa važećim evropskim i međunarodnim standardima																
Aktivnost 1.1 Analiza srpskog zakonodavstva i praksi i obezbeđivanje podrške u pripremi neophodnih zakonodavnih nacрта u skladu sa Nacionalnom strategijom za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: „Nacionalna strategija“).																	
Akcija 1.1.1	Osnivanje dve eksterne i trajne Radne grupe za pravnu reviziju (RGPR) u čijem sastavu će biti 6-8 eksperata za zakonodavstvo u oblasti sprečavanja pranja novca/borbe protiv finansiranja terorizma po jedna za oblast krivičnog prava i trgovinskog prava. Svaku od grupa će sačinjavati 4-6 domaćih i 1-2 međunarodna eksperta koji će inicirati i sagledati sve relevantne propise i okvirne planove u skladu sa međunarodnim standardima kako to nalaže Nacionalna strategija, a u okviru rada MOLI Srbije.						x	x									
Akcija 1.1.2	Sagledavanje i revizija postojećeg pravnog okvira sa ciljem stvaranja preporuka koje se tiču poboljšanja zakonodavstva i izrade novih zakonskih odredbi u sledećim oblastima: Finansiranje terorizma Insajdersko trgovanje; v) Berzanske manipulacije; i g) Relevantne odredbe u Krivičnom zakoniku (KZ) i						x	x	x				x	x	x	x	x

	3 godine	Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.		
		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.				
	36 meseci																		
	Zakonu o krivičnom postupku (ZKP).																		
Akcija 1.1.3	<p>Revizije, analize i studije izvodljivosti o aspektima propisa koji nedostaju, kao i političkim pitanjima, koje bi preporučivale izmene i dopune postojećeg zakonodavstva ili usvajanje novih odredbi ili celih propisa koji se tiču:</p> <p>a) Podzakonskih akata u vezi sa osiguranjem; b) Zakona o privrednim registrima (u fazi nacрта); v) Zakona o poreskom postupku i poreskoj upravi; g) Analize zakonskih propisa u oblasti nadzora i međunarodne pravne pomoći/saradnje (kako je predviđeno Nacionalnom strategijom za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma) d) Dalja razrada Studije izvodljivosti o elektronskim transferima novca (Zakon o transferu novca);</p>						x	x										x	x
Nadležne institucije																			
	Aktivnost 1.2: Organizovanje niza sesija obuke za ključne članove grupe i za Radne grupe za pravnu reviziju (RGPR) o praktičnoj primeni novih evropskih standarda u sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma, zatim Konvencije Saveta Evrope o pranju, traženju, zapleni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma (Varšavske konvencije), i primeni novih standarda i postupaka																		

	3 godine	Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.	
		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.			
Akcija 1.2.1	Sesija obuke br. 1 za 10+ 8 učesnika o: Evropskim standardima za sprečavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma, aspektima primene Varšavske konvencije, i primeni ovih propisa u nacionalnom zakonodavstvu Republike Srbije i sistemu za sprečavanje pranja novca							x										
Akcija 1.2.3	Sesija obuke br. 2 za 20 učesnika o: Evropskim standardima za sprečavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma, aspektima implementacije Varšavske konvencije, i primeni ovih propisa u nacionalnom zakonodavstvu Republike Srbije i sistemu za sprečavanje pranja novca															x		
Akcija 1.2.4	Sesija obuke br. 3 za 25 učesnika o: Evropskim standardima za sprečavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma, Aspektima implementacije Varšavske konvencije, i primeni ovih propisa u nacionalnom zakonodavstvu Republike Srbije i sistemu za sprečavanje pranja novca																x	
Akcija 1.2.5	Sesija obuke br. 4 za 30 učesnika o: Evropskim standardima za sprečavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma, Aspektima primene Varšavske konvencije, i primeni ovih propisa u nacionalnom zakonodavstvu Republike Srbije i sistemu za sprečavanje pranja novca																	x
Nadležne institucije																		
OR 2	Povećana podrška javnosti naporima da se spreči i kontroliše privredni kriminal																	
Aktivnost 2.1:	Obezbeđenje i povećanje vidljivosti u javnosti i transparentnosti sistema za SPN i FT a posebno vidljivosti i transparentnosti rada USPN kroz distribuciju informativnih materijala i obuku kadrova u relevantnim javnim telima na temu odnosa sa medijima, kao i kroz pružanje																	

3 godine		Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.
36 meseci		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.		
informacija javnosti.																	
Akcija 2.1.1	Izrada informacionih pamfleta o sistemu za sprečavanje pranja novca/borbi protiv finansiranja terorizma i o značaju USPN za: a) Republičke i lokalne institucije; b) Javnost / civilni sektor							x								x	x
Akcija 2.1.2	Uspostavljanje i održavanje profesionalnog Internet sajta za sistem USPN koji će omogućiti bazu podataka, istraživačke aktivnosti, kao i deljenje informacija o njenim aktivnostima, kako na srpskom, tako i na engleskom jeziku								x							x	x
Akcija 2.1.3	Identifikovanje i organizovanje jedne sesije obuke za sve relevantne predstavnike za odnose s javnošću o adekvatnom predstavljanju rezultata medijskog monitoringa o SPN i FT, kao i izveštavanju o aktivnostima na sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma kako javnosti, tako i relevantnim ustanovama											x				x	
Nadležne institucije																	
Aktivnost 2.2: Organizovanje aktivnosti s ciljem podizanja svesti kako za političare, tako i za javnost, kao i obuke za novinare kako bi se uvećalo rasejavanje informacija i privukla pažnja političarima, javnosti i novinarima na napore koje država preuzima u nameri da se efikasnije bori protiv privrednog kriminala, odnosno pranja novca.																	
Akcija 2.2.1	Organizovanje jedne sesije obuke za novinare o aktivnostima na SPN i FT i o aspektima istraživačkog novinarstva i značaju osnovnih činjenica o sprečavanju pranja novca											X					

	3 godine	Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.	
		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.			
	36 meseci																	
Akcija 2.2.2	Organizovanje jedne radionice za podizanje svesti za javnost/administraciju gde će biti informisani o aspektima i otvorenim pitanjima sprečavanja pranja novca i borbe protiv finansiranja terorizma, kao i tome kako da prijavljuju sumnjive radnje.																X	
Akcija 2.2.3	Organizovanje jedne radionice za podizanje svesti za medije i političare o aspektima borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma kao i tome sa čime bi nosioci vlasti u Srbiji mogli bolje da se pozabave.																	X
Nadležne institucije																		
Aktivnost 2.3: Priprema najviše 5 (pet) istraživačkih studija o rizicima i tipologijama pranja novca i finansiranja terorizma																		
Akcija 2.3.1	Organizovanje, predstavljanje i objavljivanje istraživačke studije na temu rizika od formalnih i neformalnih transfera novca													X	X	X	X	
Akcija 2.3.2	Organizovanje, predstavljanje i objavljivanje istraživačke studije na temu pranja novca i tipologijama transakcija s imovinom i nepokretnostima, kao i pranju novca zasnovanom na trgovini													X	X	X	X	
Akcija 2.3.3	Organizovanje, predstavljanje i objavljivanje istraživačke studije na temu rizika i tipologija pranja novca s elementom zloupotrebe neprofitnih organizacija u svrhu pranja novca																X	
Akcija 2.3.4	Organizovanje, predstavljanje i objavljivanje istraživačke studije na temu rizika od pranja novca u oblasti sporta																	X
Akcija 2.3.5	Organizovanje, predstavljanje i objavljivanje istraživačke studije na temu mogućnosti i tipologija finansiranja terorizma u Srbiji																	X
Akcija 2.3.6	Kompilacija, prevodi (srpski-engleski-srpski), objavljivanje i distribucija ne manje od 600 primeraka svake od 5																	X

	3 godine	Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.		
		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.				
	36 meseci																		
	studija/tipologija																		
Nadležne institucije																			
OR 3	Povećanje kapaciteta USPN za vršenje poslova iz svoje nadležnosti u skladu sa zakonodavstvom o SPN i FT i preporukama Manivala																		
	Aktivnost 3.1: Podrška USPN u pripremi daljih planova obuke za svoje osoblje, u obuci odabranih kadrova USPN za instruktore, kao i pružanje pomoći njima prilikom vođenja obuka za zaposlene u drugim delovima sistema za sprečavanje pranja novca i borbu protiv finansiranja terorizma																		
Akcija 3.1.1	Ocena kapaciteta, potreba, planova obuke, kao i kvaliteta izrade planova obuke (rezultat ove akcije takođe će poslužiti za akciju 4.2.1)						X	X											
Akcija 3.1.2	Izrada nastavnog plana i programa zasnovanog na Proceni potreba sa naglaskom na specifične teme kao što su: Pristup zasnovan na riziku Pretraživanje informacija v) Politički eksponirane osobe (PEO) g) Prekogranična pitanja										X	X							
Akcija 3.1.2	Organizovanje jedne sesije obuke za instruktore (Instruktori/polaznici biće određeni u postupku izrade procene potreba)																	X	
Akcija 3.1.3	Organizovanje 2-3 sesije obuke za zaposlene USPN u saradnji sa MUP-om, Pravosudnom akademijom, Policijskom akademijom, i javnim tužiocima.																	X	
Nadležne institucije																			

3 godine		Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.
36 meseci		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.		
Aktivnost 3.2: Organizovanje do pet međuagencijskih studijskih poseta državama članicama Saveta Evrope kako bi se obezbedilo iskustvo „iz prve ruke“ o prevazilaženju poteškoća u implementaciji međunarodnih standarda o SPN i FT																	
Akcija 3.2.1	Određivanje država i organizacija kako bi se organizovale i izvele najviše tri studijske posete za potrebe USPN koje bi imale za cilj inicijaciju/sklapanje/potpisivanje Memoranduma o razumevanju sa drugim istorodnim FOS.						X						X				
Akcija 3.2.2	Određivanje organizacija i primera dobre prakse za jednu studijsku posetu predstavnika Policijske akademije akademskoj instituciji/univerzitetu koji imaju postdiplomske studije iz oblasti privrednog kriminala (na primer Univerzitet primenjenih nauka u Lucernu, u Švajcarskoj)																
Akcija 3.2.3	Određivanje država i organizacija za jednu studijsku posetu za predstavnike Uprave carina jednoj od evropskih jedinica/organizacija koje su specijalizovane za upotrebu pasa koji mogu da namirišu novac sa ciljem da se odredi izvodljivost njihove upotrebe i kupovine za putne i aerodromske granične prelaze u Srbiji.																
Nadležne institucije																	
Aktivnost 3.3: Obuka analitičkog osoblja FOS na temu analize i razmene finansijskih podataka i obezbeđenje prevoda kompilacije tipologija FATF na srpski jezik i njihovo objavljivanje.																	
Akcija 3.3.1	Sagledavanje i analiza postojećih kapaciteta i uočavanje potreba analitičkog osoblja finansijsko-obaveštajne službe u vršenju njihovih zadataka i konkretnije u vršenju analiza i razmene podataka															X	

	3 godine	Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.	
		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.			
	36 meseci																	
Akcija 3.3.2	Organizovanje jedne sesije obuke za obuku 5 do 8 instruktora za analitičare na temu vršenja analiza i razmene podataka																	X
Akcija 3.3.3	Prirediti najviše dve sesije obuke na temu analize pri čemu bi jedna bila u Srbiji, a druga van Srbije i bila u vezi sa nekom drugom FOS i međunarodnom saradnjom koja se tiče razmene finansijskih podataka																	X
Akcija 3.3.4	Prevođenje na srpski jezik i objavljivanje (u elektronskoj formi i na papiru) FATF tipologija										X						X	
Nadležne institucije																		
OR 4	Povećanje kapaciteta tela za sprovođenje zakona, relevantne službe Ministarstva Finansija, i pravosuđa, za otkrivanje, istragu, gonjenje i sudsko odlučivanje u predmetima koji se tiču pranja novca, finansiranja terorizma i privrednog kriminala (uključujući i utvrđivanje kretanja nelegalnog novca na Internetu)																	
Aktivnost 4.1: U saradnji sa specijalizovanim institucijama za obuku u Srbiji, pružanje podrške u pripremi nastavnog plana i programa obuke, i materijala o sprečavanju pranja novca/borbi protiv finansiranja terorizma za organe za sprovođenje zakona i pravosuđe u skladu sa preporukama Manivala																		
Akcija 4.1.1	Organizovanje i pružanje podrške za jednu obuku u formi simulacije suđenja (što uključuje 2 do 3 sedmice ukupno) za osoblje iz više državnih tela (FOS, organi sprovođenja zakona, javni tužioci).									X								
Akcija 4.1.2	Organizovanje i pružanje podrške (od strane FOS i drugih međunarodnih eksperata) jednog programa obuke (3 do 5 sesija) koji će uključivati sve relevantne javne tužioce u državi, na sledeće teme: Forenzičko računovodstvo Pristup zasnovan na riziku											X	X	X	X			X

	3 godine	Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.	
		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.			
	36 meseci																	
	Pretraživanje informacija Politički eksponirane osobe Prekogranična pitanja																	
Akcija 4.1.3	Adaptacija i objavljivanje oba programa obuke koji su proistekli iz akcije 4.1.1 i akcija 4.1.2 i njihova dostava Pravosudnoj i Policijskoj akademiji																	X
Nadležne institucije																		
	Aktivnost 4.2: Izrada specijalizovanih programa obuke za multidisciplinarnu profesionalne grupe kako bi se uvećao aspekt praktične implementacije pitanja u vezi sa sprečavanjem pranja novca/borbom protiv finansiranja terorizma																	
Akcija 4.2.1	Korišćenjem Procene potreba iz akcije 3.1.1, organizovanje i sprovođenje do dve sesije obuke za multidisciplinarnu grupu, koja će uključivati javne tužioce, sudije, osoblje organa za sprovođenje zakona i finansijsko-obaveštajnih službi, o pitanjima privrednog i finansijskog kriminala, SPN i FT i povezanim temama																X	X
Nadležne institucije																		
OR 5	Veći kapaciteti regulatornih tela, nadzornih organa i obavezanih institucija za ispunjavanje njihovih obaveza u skladu sa propisima o SPN i FT, za primenu preporuka Manivala i preduzimanje mera zasnovanih na analizi rizika																	
	Aktivnost 5.1: Pomoć nadzornim organima i regulatornim telima u određivanju nacionalnih standarda o saobraznosti sa relevantnim zakonodavstvom i međunarodnim standardima, kao i u pripremi smernica i pokazatelja za obavezane institucije, i sprovođenju relevantnih preporuka Manivala																	

	3 godine	Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.		
		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.				
Akcija 5.1.1	Elaborat o svim identifikovanim institucijama koje sagledavaju, ocenjuju i sakupljaju sve postojeće nacionalne standarde za nadzorne organe i regulatorna tela, sa naglaskom na nadzor zasnovan na riziku						X		X									X	
Akcija 5.1.2	Na osnovu identifikacije problema kroz elaborat, priprema zbornika smernica za primenu postojećih nacionalnih standarda za nadzorne organe i regulatorna tela sa naglaskom na nadzor zasnovan na riziku																	X	
Nadležne institucije																			
Aktivnost 5.2: Organizovanje tri radionice za regulatorna tela/nadzorne organe o najboljim praksama dostupnim u drugim evropskim državama, primeni pristupa zasnovanog na riziku u internoj politici prema sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma, i o modulima planova obuke za gradivo obavezanah institucija.																			
Akcija 5.2.1	Organizovanje i sprovođenje 1. od 3 Radionice korišćenjem postojećih zbornika smernica i evropskih dobrih praksi za sve predstavnike regulatornih tela i nadzornih organa									X									
Akcija 5.2.2	Organizovanje i sprovođenje 2. od 3 Radionice o primeni pristupa zasnovanog na riziku kod internih politika prema sprečavanju pranja novca i borbi protiv finansiranja terorizma													X					
Akcija 5.2.3	Organizovanje i sprovođenje 3. od 3 Radionice o pomoći obavezanim institucijama u izradi i elaboraciji zbornika i plana obuke za razvoj gradiva za obavezane institucije.																	X	
Nadležne institucije																			
OR 6	Jačanje mehanizama i procedura za međugencijsku saradnju i razmenu informacija između relevantnih tela u sistemu SPN i FT, što uključuje i saradnju i razmenu informacija između javnog i privatnog sektora																		

3 godine		Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.
36 meseci		Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.		
Aktivnost 6: Priprema i omogućavanje dostupnosti Situacionog izveštaja o tipologijama, sakupljanju podataka, analizi i razmeni podataka uključujući i javni i privatni sektor u Srbiji																	
Akcija 6.1.1	Organizovanje, podrška i omogućavanje godišnjih sastanaka na temu tipologije između organa sprovođenja zakona i regulatornih tela								X							X	X
Akcija 6.1.2	Izvršiti procenu i predložiti unapređenja nakon i tokom radionice na temu sistema o sakupljanju i analizi podataka, razmeni informacija i obezbeđenje povratnih informacija između relevantnih službi i institucija (uključujući i privatni sektor)									X					X		X
Akcija 6.1.3	Podrška USPN u izradi nove Nacionalne strategije za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma (2012-2015).															X	X
Nadležne institucije																	
OR 7	Unapređena tehnička struktura tako da sakuplja, analizira i razmenjuje informacije neophodne za sprečavanje i kontrolu pranja novca, finansiranja terorizma i predikatnih dela finansijskog kriminala																
Aktivnost 7.1: Procena potreba IT infrastrukture za upravljanjem protokom informacija preko mreže																	
Akcija 7.1.1	Procena će se naročito pozabaviti sledećim temama: Oporavkom sistema nakon havarije <i>Oracle BI</i> i njegova integracija sa <i>Alfresco CMS-om</i> Baza podataka automatske analize transakcija Izrada nove baze podataka						X	X	X								
Akcija 7.1.2	Izrada detaljnih tehničkih specifikacija za neophodnu opremu i softver								X	X	X						
Aktivnost 7.2: Nabavka neophodnog softvera i obezbeđenje obuke za njegovo korišćenje																	

	3 godine	Godina 2010.		Godina 2011.												Godina 2012.	Godina 2013.
	36 meseci	Nov.	Dec.	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep.	Okt.	Nov	Dec.		
Akcija 7.2.1	Izvršenje nabavke softvera i vršenje neophodnih podešavanja radi efikasnog korišćenje nabavljene opreme i softvera												X	X	X		
Akcija 7.2.2	Obezbeđenje obuke za sve korisnike novog softvera															X	
Nadležne institucije																	